

Start / Dokument & lagar / Ellag (1997:857)

Ellag (1997:857)

t.o.m. SFS 2022:596

SFS nr: 1997:857

Departement/myndighet: Infrastrukturdepartementet RSED E

Utfärdad: 1997-11-20

Ändrad: t.o.m. SFS 2022:596

Övrig text: Rättelseblad 2011:712 har iakttagits. Ändringsregister: <u>SFSR (Regeringskansliet)</u>

Källa: Fulltext (Regeringskansliet)

Innehåll:

- 1 kap. Inledande bestämmelser
- 2 kap. Nätkoncession och ledningar vid trafikleder
- 3 kap. Nätföretag och drift av elnät
- 4 kap. Anslutning till elnätet och överföring av el
- 5 kap. Intäktsram för nätverksamhet
- 6 kap. Mätning av överförd el
- 7 kap. Kommunala elföretag
- 8 kap. Övergripande systemansvar och balansansvar m.m.
- 9 kap. Har upphävts genom lag (2016:733).
- 10 kap. Avbrottsersättning
- 11 kap. Särskilda bestämmelser om överföring och leverans av el till konsumenter
- 12 kap. Tillsyn m.m.
- 13 kap. Övriga bestämmelser
- Övergångsbestämmelser

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

- **1 §** I denna lag finns bestämmelser om elnätsverksamhet, ansvaret för det nationella elsystemet och handel med el. *Lag* (2022:596).
- 2 § Lagen är indelad i följande kapitel:
  - 1 kap. Inledande bestämmelser,
  - 2 kap. Nätkoncession och ledningar vid trafikleder,
  - 3 kap. Nätföretag och drift av elnät,
  - 4 kap. Anslutning till elnätet och överföring av el,
  - 5 kap. Intäktsram för nätverksamhet,
  - 6 kap. Mätning av överförd el,
  - 7 kap. Kommunala elföretag,
  - 8 kap. Övergripande systemansvar och balansansvar m.m.,
  - 10 kap. Avbrottsersättning,
- 11 kap. Särskilda bestämmelser om överföring och leverans av el till konsumenter,
  - 12 kap. Tillsyn m.m., och
  - 13 kap. Övriga bestämmelser.

Lag (2022:596).

3 § Bestämmelser om elsäkerhet finns i elsäkerhetslagen (2016:732). *Lag* (2022:596).

Ord och uttryck i lagen

4 § Ord och uttryck i lagen har samma betydelse som i elsäkerhetslagen (2016:732).

I övrigt avses i lagen med

Acer: den byrå som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 713/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av en byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter,

aggregering: en sammanslagning av flera elanvändares förbrukning eller sammanslagning av producerad el för försäljning, anskaffning eller auktionering på elmarknader,

distribution: överföring av el för någon annans räkning genom ett lokalnät eller ett regionnät,

distributionsnätsföretag: ett nätföretag som innehar ett lokalnät eller ett regionnät, elleverantör: den som yrkesmässigt levererar el,

elmarknadsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU, i den ursprungliga lydelsen,

energilagringsanläggning: en sådan anläggning i elsystemet som används för att i systemet skjuta upp den slutliga användningen av el till en senare tidpunkt än produktionstillfället eller för omvandling av elenergi till en form

av energi som kan lagras, lagringen av den energin och den följande återomvandlingen av energin till el eller någon annan energibärare, EU:s elmarknadsförordning: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el,

icke frekvensrelaterad stödtjänst: en stödtjänst som används av ett nätföretag för spänningsreglering i stationärt tillstånd, snabba inmatningar av reaktiv effekt, tröghet för upprätthållande av stabiliteten i lokalnät, kortslutningsström samt förmåga till dödnätsstart och till ödrift,

intäktsram: de samlade intäkter som en nätkoncessionshavare högst får uppbära från nätverksamheten under en tillsynsperiod,

laddningspunkt: ett gränssnitt där el kan överföras till ett elfordon i taget eller där batteriet på ett elfordon i taget kan bytas ut,

lokalnät: ett ledningsnät som omfattas av en nätkoncession för område utan en lägsta tillåtna spänning,

nätföretag: den som bedriver nätverksamhet,

nätverksamhet: att med stöd av en nätkoncession ställa en starkströmsledning till förfogande för överföring av el för någon annans räkning och vidta de åtgärder som behövs för överföringen,

regionnät: en ledning eller ett ledningsnät som inte ingår i ett transmissionsnät och som omfattas av en nätkoncession för linje eller av en nätkoncession för område med en lägsta tillåtna spänning,

stödtjänst: en tjänst som behövs för driften av ett nätföretags elnät med undantag för hantering av överbelastning,

transmission: överföring av el för någon annans räkning genom ett transmissionsnät, transmissionsnät: ett tekniskt och driftsmässigt sammanhängande ledningsnät som har en spänning om 220 kilovolt eller mer, sträcker sig över flera nätregioner i Sverige och länkar samman det nationella elnätet med elnät i andra länder,

transmissionsnätsföretag: ett nätföretag som innehar en ledning som ingår i ett transmissionsnät. *Lag (2022:596)*.

Nätmyndighet

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska vara nätmyndighet enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. *Lag (2022:596)*.

Elanvändare som importerar el

6 § En elanvändare som importerar el ska fullgöra de skyldigheter som en elleverantör har. *Lag* (2022:596).

Leverans av el inom en byggnad eller ett begränsat område

7 § Regeringen får meddela föreskrifter om att en verksamhet inom en byggnad eller ett begränsat område inte ska omfattas av det som enligt lagen gäller för en elleverantör.

Lag (2022:596).

2 kap. Nätkoncession och ledningar vid trafikleder

Krav på nätkoncession

1 § En starkströmsledning får inte byggas eller användas utan tillstånd (nätkoncession).

Till byggandet av en ledning räknas även schaktning, skogsavverkning eller liknande åtgärder för att bereda plats för ledningen, dock inte åtgärder som utförs enbart för att avgöra var och hur ledningen ska byggas eller undersöka vilken påverkan verksamheten får på miljön. *Lag (2021:741)*.

2 § En nätkoncession ska avse en ledning med i huvudsak bestämd sträckning (nätkoncession för linje) eller ett ledningsnät inom ett visst område (nätkoncession för område).

Lag (2021:741).

3 § En transformator- eller kopplingsstation som ska anslutas till en eller flera nya ledningar för vilka det krävs nätkoncession för linje får inte börja byggas förrän det finns nätkoncession för byggande av minst en av de nya ledningarna. *Lag* (2021:741).

Prövningsmyndighet

4 § Nätmyndigheten prövar frågor enligt detta kapitel.

Regeringen ska dock pröva

- 1. ett ärende som avser en utlandsförbindelse, om inte något annat anges,
- 2. ett ärende om att bevilja nätkoncession, om det i ärendet finns en fråga om tillstånd till expropriation som ska prövas av regeringen, och
- 3. en sådan fråga om nätkoncession som har betydelse för försvaret, om Försvarsmakten har begärt att regeringen ska pröva frågan och regeringen beslutar att förbehålla sig prövningen. *Lag (2021:741)*.

Undantag från kravet på nätkoncession

- **5** § Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på nätkoncession enligt 1 § och förbudet att börja bygga enligt 3 § i fråga om vissa slag av ledningar eller stationer eller i fråga om ledningar eller stationer inom vissa områden. En sådan föreskrift får dock inte avse utlandsförbindelser. *Lag* (2021:741).
- **6 §** Nätmyndigheten ska i det enskilda fallet ge ett bindande besked i frågan om huruvida en starkströmsledning omfattas av undantag enligt föreskrifter som avses i 5 §, om ett sådant besked begärs av
  - 1. den som avser att bygga eller använder ledningen, eller
- 2. innehavaren av nätkoncessionen för det område där ledningen finns eller är avsedd att finnas. *Lag (2021:741)*.

- **7** § Prövningsmyndigheten får i det enskilda fallet ge dispens från kravet på nätkoncession enligt 1 § för en ledning som var i bruk den 1 januari 1998. En sådan dispens ska avse en bestämd tid, som får förlängas. *Lag (2021:741)*.
- 8 § Prövningsmyndigheten får, om det finns särskilda skäl, medge att
- 1. en starkströmsledning eller en transformator- eller kopplingsstation byggs innan det finns en nätkoncession, och
- 2. starkströmsledningen, när den är färdig att tas i bruk, används i avvaktan på att koncessionsfrågan slutligt avgörs, dock under högst tre år. *Lag (2021:741)*.
- **9** § Prövningsmyndigheten får besluta att ett beslut om nätkoncession för linje eller ett medgivande enligt 8 § ska gälla omedelbart, om byggandet och driften av anläggningen har liten betydelse för motstående intressen. *Lag (2021:741)*.

Spänningsnivåer för ett koncessionsområde

10 § I ett beslut om nätkoncession för område ska en högsta tillåtna spänning för ledningsnätet anges. Även en lägsta tillåtna spänning får anges, om sökanden begär det.

När en spänning bestäms ska särskild hänsyn tas till

- 1. den spänning som det går att förutse behövs för att driva ledningsnätet,
- 2. inverkan på miljön vid en framtida utbyggnad av nätet,
- 3. säkerställandet av en samhällsekonomiskt motiverad utbyggnad av nätet, och
- 4. konsekvenserna för berörda kunder och nätkoncessionshavare. *Lag (2021:741)*.

Ledning som byggs och används med stöd av någon annans nätkoncession för område

11 § Den som bedriver nätverksamhet får bygga och använda starkströmsledningar med stöd av en nätkoncession för område som innehas av någon annan, om nätkoncessionshavaren medger det och nätkoncessionen inte har någon lägsta tillåtna spänning. *Lag (2021:741)*.

Förutsättningar för nätkoncession

- **12 §** En nätkoncession får beviljas endast om anläggningen är lämplig från allmän synpunkt. *Lag (2021:741)*.
- **13** § En nätkoncession för linje får endast om det finns särskilda skäl beviljas för en ledning som är avsedd för spänning som inte överstiger högsta tillåtna spänning för de koncessionsområden utan en lägsta tillåtna spänning som berörs av ledningen. *Lag* (2021:741).
- **14 §** En nätkoncession för linje får inte strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser. Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock små avvikelser göras. *Lag* (2021:741).
- 15 § En nätkoncession för område får beviljas endast om området
  - 1. är en lämplig enhet med hänsyn till nätverksamheten, och
  - 2. inte till någon del sammanfaller både geografiskt och i fråga om spänningen

med ett annat koncessionsområde. *Lag (2021:741)*.

16 § En nätkoncession får beviljas endast om nätkoncessionshavaren från allmän synpunkt är lämplig att utöva nätverksamhet. En nätkoncession för område får beviljas endast den som dessutom är lämplig att bedriva nätverksamhet inom koncessionsområdet.

Endast transmissionsnätsföretag eller juridiska personer där ett sådant företag har ett bestämmande inflytande får beviljas och inneha en nätkoncession för en utlandsförbindelse. Detta gäller dock inte om ledningen endast har liten betydelse för den samlade överföringen av el till och från utlandet.

Lag (2021:741).

Tillämpning av miljöbalken

17 § Vid en prövning av frågor om beviljande av nätkoncession för linje ska 2-4 kap. och 5 kap. 3-5 och 18 §§ miljöbalken tillämpas.

För en starkströmsledning som ska prövas för en nätkoncession för linje ska

- 1. frågan om huruvida byggandet eller användandet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan avgöras genom ett särskilt beslut enligt 6 kap. 26 och 27 §§ miljöbalken efter det att en undersökning enligt 6 kap. 23-26 §§ har gjorts, om något annat inte följer av 6 kap. 23 § andra stycket,
- 2. en specifik miljöbedömning göras, information lämnas och samordning ske enligt 6 kap. 28-46 §§ miljöbalken, om en betydande miljöpåverkan kan antas, och
- 3. en liten miljökonsekvensbeskrivning tas fram enligt 6 kap. 47 § miljöbalken, om länsstyrelsen beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas.

Trots första och andra styckena behöver frågor som har prövats i ett mål eller ärende om tillstånd enligt miljöbalken inte prövas på nytt i ärendet om nätkoncession. Om det i målet eller ärendet om tillstånd enligt miljöbalken finns en miljökonsekvensbeskrivning som beskriver de direkta och indirekta effekter på människors hälsa och miljön som ledningen kan medföra, behöver det inte finnas någon särskild miljökonsekvensbeskrivning i koncessionsärendet. *Lag (2021:741)*.

Koncessionsvillkor

18 § En nätkoncession ska förenas med de villkor som behövs för att skydda allmänna intressen och enskild rätt samt med de villkor för anläggningens utförande och nyttjande som behövs av säkerhetsskäl eller för att i övrigt skydda människors hälsa och miljön mot skador och olägenheter och främja en långsiktigt god hushållning med mark och vatten och andra resurser eller som av annat skäl behövs från allmän synpunkt.

Lag (2021:741).

Ansökan om en nätkoncession med anledning av en återkallelse

19 § Vid prövning av en ansökan om nätkoncession med anledning av en återkallelse av en nätkoncession enligt 49 § 3 eller 4 ska inte 12-15, 17 eller 18 § tillämpas. *Lag* (2021:741).

Ställande av säkerhet

20 § En nätkoncessions giltighet får göras beroende av att nätkoncessionshavaren ställer säkerhet för kostnaderna för att ta bort ledningen med tillhörande anläggningar och att vidta andra åtgärder för återställning. Staten, kommuner, regioner och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet.

I fråga om säkerhetens beskaffenhet gäller 2 kap. 25 § utsökningsbalken. Säkerheten ska prövas av den myndighet som prövar frågan om nätkoncession och förvaras av länsstyrelsen.

Prövningsmyndigheten får besluta om ytterligare säkerhet, om det kan antas att den ställda säkerheten inte längre är tillräcklig. *Lag (2021:741)*.

En nätkoncessions giltighetstid

21 § En nätkoncession gäller tills vidare.

En nätkoncession för linje får begränsas till att gälla för en viss tid, om sökanden begär det eller om det annars finns särskilda skäl. Giltighetstiden får i ett sådant fall vara som längst femton år.

Giltighetstiden för en nätkoncession för linje som beviljas med anledning av återkallelse enligt 49 § 3 eller 4 får inte bestämmas till längre tid än den återkallade nätkoncessionens återstående giltighetstid. *Lag (2021:741)*.

22 § Giltighetstiden för en nätkoncession för linje, som har beviljats för en viss tid enligt 21 § andra stycket, får förlängas på ansökan av nätkoncessionshavaren.

Giltighetstiden får förlängas med högst femton år i taget. Det får dock beslutas att nätkoncessionen ska gälla tills vidare, om sökanden begär det.

Vid en förlängning får koncessionsvillkoren ändras eller upphävas och koncessionen förenas med nya villkor.

Lag (2021:741).

23 § En ansökan om förlängd giltighetstid för en nätkoncession för linje ska göras senast två år före giltighetstidens utgång.

Nätkoncessionen gäller till dess en ansökan om förlängd giltighetstid har prövats slutligt. *Lag* (2021:741).

- **24 §** Vid prövningen av en ansökan om förlängd giltighetstid ska 12-14 och 16-18 §§ tillämpas. *Lag* (2021:741).
- **25 §** Om en ansökan enligt 22 § avslås eller avvisas, får prövningsmyndigheten besluta att nätkoncessionen ska fortsätta att gälla under den tid som behövs för att ledningen ska kunna tas ur bruk utan att det påverkar elförsörjningen. Tiden får bestämmas till mer än fem år från dagen för beslutet endast om det finns särskilda skäl. *Lag* (2021:741).

26 § En tidsbegränsad nätkoncession för linje får förlängas på oförändrade villkor i sammanlagt högst fem år (tillfällig förlängning), om det finns särskilda skäl och nätkoncessionshavaren ansöker om det.

Ett ärende om tillfällig förlängning får avgöras utan att någon annan än sökanden har fått tillfälle att yttra sig och utan tillämpning av 12-14 och 16-18 §§. *Lag* (2021:741).

Ändring av en nätkoncession för linje på ansökan av nätkoncessionshavaren

27 § Prövningsmyndigheten får ändra en nätkoncession för linje på ansökan av nätkoncessionshavaren i fråga om ledningens sträckning, utförande eller tillåtna spänning, om ändringen är förenlig med förutsättningarna för att bevilja nätkoncession enligt 12-14 §§.

Vid en ändring får koncessionsvillkoren ändras eller upphävas och koncessionen förenas med nya villkor.

Vid prövningen av en ansökan ska 17 och 18 §§ tillämpas. Lag (2021:741).

- **28** § Prövningsmyndigheten får, utan att göra en sådan prövning som anges i 27 §, ändra en nätkoncession för linje på ansökan av nätkoncessionshavaren när det gäller ledningens sträckning eller utförande, om
- 1. ändringen inte påverkar ledningens sträckning eller funktion på något väsentligt sätt,
  - 2. samtliga berörda sakägare har medgett att ändringen görs, och
- 3. sökanden har tagit nödvändiga miljöhänsyn. *Lag (2021:741)*.

Ändring av koncessionsvillkor på ansökan av nätkoncessionshavaren

29 § Koncessionsvillkor får ändras eller upphävas efter ansökan av nätkoncessionshavaren. *Lag* (2021:741).

Omprövning av villkor för en nätkoncession för område

30 § Villkoren för en nätkoncession för område får även utan ansökan omprövas sedan tjugofem år förflutit sedan villkor senast beslutades. Nätkoncessionen får då förenas med nya villkor. *Lag* (2021:741).

Omprövning av en nätkoncession för linje

31 § En nätkoncession för linje som gäller tills vidare får omprövas i fråga om ledningens sträckning, tillåtna spänning och villkor.

En omprövning får göras först fyrtio år efter det att nätkoncessionen beviljades. Om nätkoncessionen gäller tills vidare efter ett beslut enligt 22 §, ska tiden dock räknas från dagen för det beslutet.

Trots andra stycket får en omprövning göras om nätkoncessionen avser en mindre del av en ledning, som tekniskt och funktionellt är en enhet, och den nätkoncession som avser huvuddelen av ledningen ska omprövas. *Lag* (2021:741).

- **32** § Nätmyndigheten får besluta att en omprövning enligt 31 § ska inledas efter ansökan av nätkoncessionshavaren eller av en kommun eller en länsstyrelse som berörs av nätkoncessionen. Nätmyndigheten får också på eget initiativ besluta att en omprövning ska inledas. *Lag (2021:741)*.
- 33 § En omprövning enligt 31 § ska inledas, om
- 1. en omprövning är motiverad med hänsyn till de intressen som anges i 2-4 kap. miljöbalken eller något annat angeläget allmänt intresse, eller
- 2. nätkoncessionshavaren har ansökt om det och en omprövning är motiverad för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv drift av nätverksamheten. *Lag* (2021:741).
- 34 § En omprövning enligt 31 § ska avse att
  - 1. anläggningen är lämplig från allmän synpunkt,
  - 2. ledningen är avsedd för en sådan spänning som anges i 13 §,
  - 3. nätkoncessionen uppfyller kravet i 14 §, och
- 4. nätkoncessionen är förenad med sådana villkor som behövs enligt 18 §. *Lag* (2021:741).
- **35 §** Vid en omprövning enligt 31 § ska 2-4 kap. och 5 kap. 3-5 och 18 §§ miljöbalken tillämpas.

För den nätkoncession som ska omprövas ska

- 1. frågan om huruvida en betydande miljöpåverkan kan antas avgöras genom ett särskilt beslut enligt 6 kap. 26 och 27 §§ miljöbalken efter det att en undersökning enligt 6 kap. 23-26 §§ har gjorts, om något annat inte följer av 6 kap. 23 § andra stycket,
- 2. en specifik miljöbedömning göras, information lämnas och samordning ske enligt 6 kap. 28-46 §§ miljöbalken, om en betydande miljöpåverkan kan antas, och
- 3. en liten miljökonsekvensbeskrivning tas fram enligt 6 kap. 47 § miljöbalken, om länsstyrelsen beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas. *Lag* (2021:741).
- **36 §** Nätkoncessionshavaren ska tillhandahålla den utredning som behövs för en omprövning enligt 31 §.

Nätmyndigheten får förelägga nätkoncessionshavaren att ge in den utredning som behövs. Ett föreläggande får förenas med vite. *Lag* (2021:741).

37 § Efter en omprövning enligt 31 § får en sådan omprövning göras på nytt först fyrtio år efter det att det tidigare omprövningsärendet avgjordes slutligt. *Lag* (2021:741).

Ändring av gränserna för en nätkoncession för område

38 § Gränserna för en nätkoncession för område får ändras av nätmyndigheten, om det behövs för en ändamålsenlig nätverksamhet och det kan ske utan synnerlig olägenhet för nätkoncessionshavaren.

I 5 kap. 36 § finns bestämmelser om fördelning av intäktsramen vid ändring av koncessionsgränser. *Lag* (2021:741).

Sammanläggning av nätkoncessioner

- **39 §** Flera nätkoncessioner får läggas samman till en ny nätkoncession på ansökan av nätkoncessionshavaren, om nätkoncessionerna
  - 1. är av samma slag,
  - 2. har samma högsta och, i förekommande fall, lägsta tillåtna spänning,
  - 3. redovisas samlat, och
  - 4. tekniskt och funktionellt avser samma ledning eller ledningsnät.

Nätkoncessioner för linje får inte läggas samman till en nätkoncession för område.

Vid en sammanläggning får koncessionsvillkor ändras eller upphävas och den nya nätkoncessionen förenas med nya villkor enligt 18 §. *Lag (2021:741)*.

40 § Om flera nätkoncessioner för linje har lagts samman enligt 39 §, får den nya nätkoncessionen omprövas för första gången enligt 31 § första stycket när någon av de nätkoncessioner som omfattas av sammanläggningen hade fått omprövas, om sammanläggningen inte hade genomförts. *Lag (2021:741)*.

Delning av en nätkoncession

41 § En nätkoncession för linje får på ansökan av nätkoncessionshavaren delas upp i flera nätkoncessioner för linje, om var och en av de nya nätkoncessionerna tekniskt och funktionellt utgör en lämplig enhet.

Vid en delning får koncessionsvillkor ändras eller upphävas och de nya nätkoncessionerna förenas med nya villkor enligt 18 §. *Lag (2021:741)*.

42 § En nätkoncession som tillkommit genom delning enligt 41 § får omprövas för första gången enligt 31 § första stycket när den nätkoncession som delats hade fått omprövas, om en delning inte hade genomförts. *Lag* (2021:741).

Överlåtelse av en nätkoncession

43 § En nätkoncession får inte överlåtas utan tillstånd.

Tillstånd till en överlåtelse av en nätkoncession får beviljas endast om överlåtelsen sker till någon som uppfyller de krav som ställs på en nätkoncessionshavare enligt 16 §.

Om en intäktsram vid överlåtelsen ska fördelas enligt 5 kap. 33 § andra stycket, får tillstånd till överlåtelse inte lämnas om inte fördelningen har godkänts enligt 34 § första stycket samma kapitel. *Lag* (2021:741).

Färdigställande av ledning

44 § Den som har en nätkoncession för linje ska senast fem år efter det att koncessionsbeslutet fick laga kraft ha färdigställt den ledning som nätkoncessionen avser.

Tiden för färdigställande får förlängas med en viss tid, om nätkoncessionshavaren ansöker om det. Tiden får förlängas mer än en gång endast om det finns särskilda skäl. *Lag* (2021:741).

- **45** § Den som har en nätkoncession för linje ska senast tre månader innan tiden för färdigställande enligt 44 § löper ut redovisa till nätmyndigheten i vilken utsträckning ledningen är färdigställd. *Lag* (2021:741).
- **46 §** Den som har en nätkoncession för område ska till nätmyndigheten anmäla varje ledning med en högre spänning än 20 kilovolt som nätkoncessionshavaren har byggt inom området. Anmälan ska göras senast sex månader efter det att ledningen färdigställts. *Lag* (2021:741).

Rätt att ta en ledning ur bruk

- **47 §** Nätkoncessionshavaren får tillfälligt ta en ledning som omfattas av en nätkoncession för linje ur bruk. Ledningen får inte vara ur bruk under en sammanhängande period som är längre än tre år utan prövningsmyndighetens tillstånd. *Lag (2021:741)*.
- **48** § Tillstånd till att ta en ledning ur bruk under en sammanhängande period som är längre än tre år ska beviljas för viss tid. Ett tillstånd får inte beviljas, om det är olämpligt från elförsörjningssynpunkt. *Lag* (2021:741).

Återkallelse av en nätkoncession

- 49 § En nätkoncession ska återkallas helt eller delvis, om
- 1. en ledning eller ett ledningsnät som omfattas av koncessionen inte längre behövs för en säker elförsörjning,
- 2. koncessionen inte längre behövs för att bygga eller använda den ledning som omfattas av koncessionen,
- 3. staten, med stöd av 1 kap. 5 § lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar, löser in den eller de ledningar som omfattas av koncessionen, eller
- 4. koncessionen avser en utlandsförbindelse och nätkoncessionshavaren inte längre är ett transmissionsnätsföretag eller en juridisk person där ett sådant företag har ett bestämmande inflytande. *Lag (2021:741)*.
- **50 §** En nätkoncession för linje får återkallas helt eller delvis, om nätkoncessionshavaren inte har färdigställt en ledning i rätt tid enligt 44 §. *Lag* (2021:741).

Återställningsåtgärder

- **51 §** En nätkoncessionshavare ska ta bort en ledning med tillhörande anläggningar och vidta andra åtgärder för återställning i den utsträckning
  - 1. som behövs från allmän eller enskild synpunkt, och
  - 2. som ledningen inte längre får användas
    - a) sedan nätkoncessionen helt eller delvis upphört att gälla, eller
- b) till följd av ett beslut om ändring av nätkoncessionen enligt 27 eller 28 §. *Lag* (2021:741).

52 § I samband med att en nätkoncession upphör eller ändras ska nätmyndigheten besluta vilka återställningsåtgärder som ska vidtas av nätkoncessionshavaren enligt 51 §.

Lag (2021:741).

- **53** § Om en starkströmsledning har byggts utan den nätkoncession som behövs för ledningen, får nätmyndigheten förelägga ledningens innehavare att ta bort ledningen med tillhörande anläggningar och vidta andra åtgärder för återställning, om det behövs från allmän eller enskild synpunkt. *Lag (2021:741)*.
- 54 § Om en skyldighet enligt 51 eller 53 § inte fullgörs, får nätmyndigheten
- 1. förelägga den som är skyldig att vidta återställningsåtgärder att fullgöra skyldigheten, eller
  - 2. besluta att sådana åtgärder ska vidtas på den åtgärdsskyldiges bekostnad.

Ett föreläggande får förenas med vite.

Ett beslut om att åtgärderna ska vidtas på den åtgärdsskyldiges bekostnad får verkställas. *Lag (2022:596)*.

55 § Om någon annans mark behöver tas i anspråk för sådana återställningsåtgärder som avses i 51 eller 53 §, får nätmyndigheten besluta att tillträde till marken ska lämnas under viss tid.

Återställningsåtgärderna ska utföras så att de orsakar så lite skada och intrång som möjligt. En byggnad får uppföras eller en väg byggas endast om markens ägare och den som har nyttjanderätt eller servitut avseende marken samtyckt till det eller nätmyndigheten lämnat tillstånd till åtgärden. Tillstånd får lämnas endast om återställningsåtgärderna inte kan vidtas utan byggnaden eller vägen. *Lag* (2021:741).

56 § Om återställningsåtgärder som avses i 51 eller 53 § orsakar skada eller intrång, ska den som vidtar åtgärderna betala ersättning för detta.

Talan om ersättning väcks vid den mark- och miljödomstol inom vars område marken eller större delen av den ligger.

Lag (2021:741).

Tillträde till mark för undersökning

57 § Nätmyndigheten får, om det finns skäl för det, besluta att den som avser att ansöka om nätkoncession eller att bygga en starkströmsledning med stöd av en beviljad nätkoncession ska få tillträde till någon annans mark under viss tid för de undersökningsarbeten som behövs för att precisera ledningens sträckning eller avgöra hur byggandet och driften av ledningen påverkar miljön.

Nätmyndigheten får förlänga tiden för tillståndet, om sökanden begär det. *Lag* (2021:741).

58 § En undersökning enligt 57 § ska genomföras så att den orsakar så lite skada och intrång som möjligt.

Den som genomför en undersökning får enbart med fastighetsägarens samtycke skada eller fälla träd eller buskar i en trädgård, park eller liknande plantering. *Lag* (2021:741).

- **59** § Polismyndigheten ska lämna den hjälp som behövs för att åtgärder enligt 57 § ska kunna genomföras. *Lag* (2021:741).
- **60 §** Om en undersökning enligt 57 § orsakar skada eller intrång, ska den som genomför undersökningen betala ersättning för detta.

I mål om ersättning ska expropriationslagen (1972:719) tillämpas. Lag (2021:741).

61 § Nätmyndigheten får kräva att den som ska genomföra en undersökning enligt 57 § ställer säkerhet för framtida ersättningsanspråk innan undersökningen påbörjas.

Staten, kommuner, regioner och kommunalförbund behöver inte ställa säkerhet. *Lag* (2021:741).

- **62 §** Nätmyndigheten får besluta att en undersökning enligt 57 § får påbörjas innan beslutet om tillträde har fått laga kraft, om den som ska genomföra undersökningen
  - 1. har ställt säkerhet för framtida ersättningsanspråk, eller
- 2. är staten, en kommun, en region eller ett kommunalförbund. *Lag (2021:741)*.

Delgivning och kungörelse av nätmyndighetens beslut

- **63 §** Nätmyndighetens beslut i en fråga om nätkoncession ska delges sökanden och de sakägare som har yttrat sig i ärendet. *Lag (2021:741)*.
- **64 §** Nätmyndigheten ska genom ett meddelande i Post- och Inrikes Tidningar kungöra ett beslut
  - 1. att bevilja nätkoncession enligt 1 §,
  - 2. att medge byggande eller användning enligt 8 §,
  - 3. att förlänga en nätkoncessions giltighetstid enligt 22, 25 eller 26 §,
  - 4. att ändra en nätkoncession enligt 27 eller 28 §,
  - 5. att ändra eller upphäva ett koncessionsvillkor enligt 29 eller 30 §,
  - 6. om vad som ska gälla för en nätkoncession efter en omprövning enligt 31 §,
  - 7. att lägga samman nätkoncessioner enligt 39 §, och
  - 8. att dela upp en nätkoncession enligt 41 §.

I meddelandet ska beslutets huvudsakliga innehåll och var beslutet hålls tillgängligt anges. *Lag* (2021:741).

65 § Nätmyndigheten ska senast den dag som ett meddelande kungörs enligt 64 § skicka meddelandet till de kända sakägare som inte ska delges beslutet enligt 63 §. *Lag (2021:741)*.

Ledningar vid trafikleder

- 66 § Innehavaren av en elektrisk ledning som har dragits fram inom området för en befintlig allmän väg, enskild väg som hålls öppen för trafik, järnväg, tunnelbana eller spårväg eller kanal eller annan sådan vattentrafikled (trafikled) ska vid en ändring av trafikleden
- 1. vidta de åtgärder med ledningen som behövs för att ändringen av trafikleden ska kunna genomföras, och
- 2. svara för kostnaderna för dessa åtgärder. *Lag* (2021:741).
- 67 § Om syftet med en ledning är att överföra el för belysning av en allmän väg, ska väghållaren ersätta ledningens innehavare för de kostnader som avses i 66 §. Om ledningen även har något annat ändamål, ska ersättningen bestämmas efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

  Lag (2021:741).
- **68 §** Om det i ett fall som avses i 66 § har vidtagits åtgärder med en ledning där denna korsar en trafikled, ska den som förvaltar trafikleden ersätta ledningens innehavare för kostnaderna för andra åtgärder än flyttning av stolpe, stag eller liknande anordningar inom trafikledens område. *Lag (2021:741)*.
- **69 §** Om en elektrisk ledning som har dragits fram inom ett område för en befintlig trafikled medför ökade kostnader för trafikledens underhåll, ska innehavaren av ledningen ersätta dessa ökade kostnader. *Lag* (2021:741).
- **70 §** Om arbete på en ledning som är belägen inom ett område för någon annan trafikled än allmän väg kan inverka på trafiksäkerheten eller om arbetet medför större ingrepp i trafikleden, ska det utföras efter anvisningar av den som förvaltar trafikleden eller genom förvaltarens försorg. Ledningens innehavare svarar för kostnaderna för arbetet, om inte något annat följer av 68 §.

I fråga om arbete med en ledning inom ett område för allmän väg gäller särskilda bestämmelser. *Lag* (2021:741).

71 § Innehavaren av en starkströmsledning inom ett område för järnväg ska ersätta kostnader eller skador som orsakas den som förvaltar järnvägsinfrastrukturen eller utför järnvägstrafik genom att ledningen dras fram, används eller underhålls. *Lag* (2021:741).

3 kap. Nätföretag och drift av elnät

Nätföretagets grundläggande skyldigheter

- 1 § Ett nätföretag ska i fråga om sitt elnät ansvara för
  - 1. drift och underhåll,
  - 2. utbyggnad vid behov,
  - 3. eventuella anslutningar till andra ledningsnät,

- 4. att nätet är säkert, tillförlitligt och effektivt, och
- 5. att nätet på lång sikt kan uppfylla rimliga krav på överföring av el. *Lag* (2022:596).

Organisation av driften

- **2 §** Driften av en ledning eller ett ledningsnät ska vara organiserad så att följande åtgärder utförs i Sverige:
  - 1. övervakning och styrning av ledningen eller ledningsnätet, och
  - 2. utfärdande av arbetsbegäran och driftorder.

Lag (2022:596).

El som ett nätföretag använder i nätverksamheten

3 § Ett nätföretag ska anskaffa den el som är avsedd att täcka nätförluster eller som behövs för driften av ledningsnätet på ett öppet, icke-diskriminerande och marknadsorienterat sätt.

Nätföretaget får inte med hänvisning endast till kraftslag ställa upp villkor som utesluter elproducenter från att tillhandahålla el som är avsedd att täcka nätförluster eller behövs för driften av ledningsnätet. *Lag* (2022:596).

Stödtjänster

4 § Ett nätföretag ska anskaffa icke frekvensrelaterade stödtjänster på ett öppet, icke-diskriminerande och marknadsorienterat sätt.

Första stycket ska inte tillämpas om

- 1. lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna gäller för anskaffningen,
- 2. anskaffningen gäller en nätkomponent som är integrerad i elnätet och används uteslutande för att säkerställa en säker och tillförlitlig drift av nätet, dock inte för balansering eller hantering av överbelastning, eller
- 3. nätmyndigheten har beviljat dispens i det enskilda fallet. *Lag (2022:596)*.
- **5** § Nätmyndigheten får bevilja dispens enligt 4 § andra stycket 3 endast om det är ekonomiskt ineffektivt att anskaffa stödtjänsten på ett öppet, icke-diskriminerande eller marknadsorienterat sätt. *Lag* (2022:596).
- **6 §** Ett nätföretag som anskaffar stödtjänster ska i förhållande till elproducenter behandla aktörer som tillhandahåller tjänster i form av ändrad elförbrukning genom aggregering på ett icke-diskriminerande sätt på grundval av aktörernas tekniska kapacitet. *Lag* (2022:596).
- **7 §** Ett nätföretag får inte ingå avtal om stödtjänster förrän nätmyndigheten har godkänt de metoder som har använts för att utforma avtalen.

Första stycket gäller inte avtal enligt 8 kap. 4 § andra stycket. Lag (2022:596).

- **8 §** Nätmyndigheten ska godkänna de metoder som avses i 7 § första stycket, om metoderna kan antas leda till att stödtjänster
  - 1. utförs så effektivt som möjligt,
- 2. ger lämpliga incitament för nätanvändarna att balansera inmatning och uttag, och
  - 3. tillhandahålls på ett objektivt och icke-diskriminerande sätt.

Nätmyndighetens beslut i fråga om godkännande gäller omedelbart. Nätmyndigheten ska delge beslutet enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:1932). *Lag (2022:596)*.

- **9** § Ett nätföretag ska offentliggöra de villkor som företaget tillämpar i avtalen enligt 7 § första stycket och utan dröjsmål ge den som begär det skriftlig information om villkoren. *Lag* (2022:596).
- **10 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
- 1. hur ett distributionsnätsföretag ska ta fram och utforma riktlinjer för att anskaffa stödtjänster,
- 2. skyldighet för ett transmissionsnätsföretag att ta fram specifikationer för de icke frekvensrelaterade stödtjänster som företaget anskaffar och standardiserade marknadsprodukter för sådana tjänster och lämna specifikationerna och marknadsprodukterna till nätmyndigheten för godkännande,
- 3. vilka krav som ska vara uppfyllda för att nätmyndigheten ska godkänna sådana specifikationer och marknadsprodukter som avses i 2, och
- 4. vilka tekniska villkor i övrigt som ett nätföretag får ställa i fråga om stödtjänster. *Lag (2022:596)*.

Samarbete och informationsutbyte

- **11 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för
- 1. nätföretag att samarbeta med varandra i frågor som rör möjligheten för den som är ansluten till elnätet att delta på marknader för el,
- 2. nätföretag och andra företag som är verksamma på elmarknaden att samarbeta i frågor som rör möjligheten att delta på marknader för stödtjänster, och
  - 3. nätföretag att utbyta information. *Lag (2022:596)*.

Tillåten verksamhet för ett nätföretag

12 § Ett nätföretag får inte bedriva någon annan verksamhet än nätverksamhet.

Företaget får dock

- 1. förvalta eller driva andra nät än elnät.
- 2. producera el, om produktionen sker tillfälligt för att ersätta utebliven el vid elavbrott, och
- 3. reparera och underhålla ett annat företags nät. *Lag* (2022:596).

- **13** § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som är tillåten verksamhet enligt 12 § första stycket. *Lag* (2022:596).
- **14 §** Nätmyndigheten får i det enskilda fallet bevilja dispens från förbudet i 12 § första stycket, om ett nätföretag behöver bedriva annan verksamhet än nätverksamhet för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller andra föreskrifter som genomför elmarknadsdirektivet eller enligt EU:s elmarknadsförordning. *Lag* (2022:596).

Flexibilitet i distributionsnät

- **15 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
  - 1. skyldighet för ett distributionsnätsföretag att
- a) ta fram specifikationer för de flexibilitetstjänster som företaget anskaffar och standardiserade marknadsprodukter för sådana tjänster,
- b) lämna specifikationerna och marknadsprodukterna till nätmyndigheten för godkännande, och
  - c) offentliggöra en förteckning över marknadsprodukterna, och
- 2. vilka krav som specifikationer och marknadsprodukter ska uppfylla. *Lag* (2022:596).

Nätutvecklingsplan för distributionsnätsföretag

- 16 § Ett distributionsnätsföretag ska vartannat år
  - 1. ta fram en plan för hur nätverksamheten ska utvecklas (nätutvecklingsplan),
  - 2. offentliggöra planen, och
  - 3. ge in planen till nätmyndigheten.

Lag (2022:596).

- **17 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
  - 1. vad en nätutvecklingsplan ska innehålla och hur den ska tas fram,
- 2. offentliggörandet av nätutvecklingsplanen och vilka uppgifter som ska offentliggöras tillsammans med planen, och
  - 3. undantag från kraven i 16 §.

Lag (2022:596).

Investeringsplan för transmissionsnätsföretag

18 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för ett transmissionsnätsföretag att ta fram en investeringsplan och ge in den till nätmyndigheten. *Lag* (2022:596).

Laddinfrastruktur för elfordon

19 § Ett distributionsnätsföretag får inte äga, utveckla, förvalta eller driva en laddningspunkt. Detta gäller inte laddningspunkter som företaget innehar uteslutande för eget bruk. *Lag (2022:596)*.

20 § Regeringen får meddela föreskrifter om att nätmyndigheten får bevilja dispens i enskilda fall från förbudet i 19 §. *Lag (2022:596)*.

Atskillnad av distribution

- **21 §** Ett distributionsnätsföretag som ingår i en koncern vars samlade elnät har minst 100 000 elanvändare
- 1. ska ha en organisation och ett beslutsfattande som är åtskilda från företag som producerar eller handlar med el, och
- 2. får inte ha en styrelseledamot, verkställande direktör eller firmatecknare som samtidigt är styrelseledamot, verkställande direktör eller firmatecknare i ett företag som producerar eller handlar med el.

Med elanvändare avses i första stycket den som enligt avtal med distributionsnätsföretaget tar ut el från elnätet i en eller flera uttagspunkter. *Lag* (2022:596).

- **22 §** Ett distributionsnätsföretag som avses i 21 § får inte ge anställda i ledande ställning i nätföretaget löner eller andra förmåner som grundar sig på resultatet i de delar av koncernen som producerar eller handlar med el. *Lag (2022:596)*.
- 23 § Ett distributionsnätsföretag som avses i 21 § och dess moderföretag ska se till att nätföretaget har den faktiska beslutanderätten när det gäller de tillgångar som nätföretaget behöver för att trygga drift, underhåll och utbyggnad av nätet och att den beslutanderätten är självständig i förhållande till övriga delar av koncernen.

Trots första stycket får distributionsnätsföretagets ägare ha sådan insyn och utöva sådan styrning som krävs för att säkerställa en rimlig avkastning på de investeringar som gjorts i nätföretaget. Ett moderföretag får dock ge instruktioner för den löpande förvaltningen eller för särskilda beslut om byggande eller modernisering av ledningsnät endast om instruktionerna avser beslut som går utöver de ekonomiska ramar som fastställts av bolagsstämman eller motsvarande organ i ett dotterföretag. *Lag (2022:596)*.

- **24 §** Ett distributionsnätsföretag som ingår i samma koncern som ett företag som producerar eller handlar med el ska ha en övervakningsplan och se till att planen följs. *Lag* (2022:596).
- 25 § Ett distributionsnätsföretag ska i en övervakningsplan enligt 24 §
- 1. ange vilka åtgärder som distributionsnätsföretaget ska vidta för att förhindra diskriminerande beteende gentemot andra aktörer på elmarknaden, och
- 2. särskilt ange de särskilda skyldigheter som företagets anställda har för att förhindra sådan diskriminering som avses i 1. *Lag (2022:596)*.
- 26 § Ett distributionsnätsföretag som ska ha en övervakningsplan enligt 24 § ska
  - 1. utse en övervakningsansvarig som
    - a) självständigt bevakar att planen finns och följs,
- b) har de befogenheter och den tillgång till information som krävs för att utföra uppdraget, och

- c) årligen upprättar en rapport över de åtgärder som vidtagits enligt planen och ger in rapporten till nätmyndigheten, och
  - 2. offentliggöra den rapport som avses i 1 c. Lag (2022:596).
- **27 §** Om ett distributionsnätsföretag och ett företag som producerar eller handlar med el ingår i samma koncern, ska företagen när de vänder sig till enskilda elanvändare eller allmänheten ange sin identitet på ett sådant sätt att det tydligt framgår vilken verksamhet som vart och ett av företagen bedriver. *Lag (2022:596)*.
- **28 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från kraven i 24-27 §§ i fråga om distributionsnätsföretag vars ledningar i huvudsak matar in el från anläggningar för produktion av förnybar el. Undantag får dock inte göras för distributionsnätsföretag som avses i 21 §. *Lag* (2022:596).
- **29** § Nätmyndigheten ska, på ansökan av ett företag som bedriver eller avser att bedriva distribution, ge ett bindande besked i frågan om huruvida företaget omfattas av undantag från kraven i 24-27 §§.

Beskedet får förenas med villkor. Villkoren ska framgå av beskedet. Lag (2022:596).

Atskillnad av transmission

- **30 §** Ett transmissionsnätsföretag ska vara oberoende av företag som producerar eller handlar med el eller naturgas. *Lag* (2022:596).
- **31 §** Den som ensam eller tillsammans med någon annan utövar kontroll över ett företag som producerar eller handlar med el eller naturgas får inte utöva kontroll över ett transmissionsnätsföretag eller använda någon rättighet gentemot företaget.

Den som ensam eller tillsammans med någon annan utövar kontroll över ett transmissionsnätsföretag får inte utöva kontroll över ett företag som producerar eller handlar med el eller naturgas eller använda någon rättighet gentemot företaget. *Lag* (2022:596).

- **32 §** Den som ensam eller tillsammans med någon annan får utse ledamöter till styrelsen eller motsvarande organ hos ett transmissionsnätsföretag får inte utöva kontroll över ett företag som producerar eller handlar med el eller använda någon rättighet gentemot företaget. *Lag* (2022:596).
- **33** § Förbuden i 31 och 32 §§ gäller inte kontroll eller en rättighet som utövas av staten genom regeringen. *Lag (2022:596)*.
- **34 §** Det som anges i 31 § om företag som producerar eller handlar med el gäller inte en elanvändare som själv producerar eller levererar el eller ensam eller tillsammans med någon annan kontrollerar ett företag som bedriver sådan verksamhet, om elanvändaren är nettoförbrukare och värdet av den el som elanvändaren säljer till någon annan är obetydligt i förhållande till elanvändarens näringsverksamhet i övrigt.

En elanvändare ska anses vara nettoförbrukare enligt första stycket om den genomsnittliga elförbrukningen är större än produktionen per år räknat. Vid beräkningen ska i produktionen ingå den el som elanvändaren själv producerar och elanvändarens andel i den el som produceras av ett företag som elanvändaren kontrollerar ensam eller tillsammans med någon annan. *Lag (2022:596)*.

- **35 §** Trots 30-32 §§ får ett transmissionsnätsföretag bedriva sådan elproduktion som avses i 12 § andra stycket 2 och ingå i samma koncern som ett företag vars elproduktion uteslutande är knuten till driften av transmissionsnätsföretagets ledningsnät. *Lag* (2022:596).
- **36 §** En styrelseledamot, verkställande direktör, firmatecknare eller annan person med liknande ställning i ett transmissionsnätsföretag får samtidigt ha en motsvarande ställning i ett företag som producerar eller handlar med el endast om det sistnämnda företaget är ett sådant produktionsföretag som avses i 35 §. *Lag* (2022:596).
- **37 §** Om ett transmissionsnätsföretag ingår i en koncern där ett annat företag producerar eller handlar med el, får åtgärder som vidtas av företag i koncernen för att säkerställa att kraven i 30-32 och 36 §§ är uppfyllda inte innebära att personal eller kommersiellt känsliga uppgifter överförs från transmissionsnätsföretaget till ett företag som producerar eller handlar med el. *Lag (2022:596)*.

Certifiering av transmissionsnätsföretag

38 § I lagen (2011:710) om certifiering av transmissionsnätsföretag för el finns bestämmelser om certifiering av transmissionsnätsföretag. *Lag* (2022:596).

Energilagring

- **39 §** Ett nätföretag får inte äga, utveckla, förvalta eller driva en energilagringsanläggning. *Lag (2022:596)*.
- **40 §** Regeringen får meddela föreskrifter om att nätmyndigheten får bevilja dispens i enskilda fall från förbudet i 39 §. *Lag (2022:596)*.

Förbud mot att försvåra efterfrågeflexibilitet

- **41 §** Ett nätföretag får inte ställa tekniska krav eller andra villkor som försvårar tillhandahållandet av tjänster i form av ändrad elförbrukning. Dock får de villkor ställas som behövs med hänsyn till en säker, tillförlitlig och effektiv drift av ledningsnätet. *Lag (2022:596)*.
- **42** § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka tekniska krav som nätföretag får ställa i fråga om sådana tjänster som avses i 41 §. *Lag (2022:596)*.

Ersättning vid inmatning av el

43 § Den som har en elproduktionsanläggning har rätt till ersättning av det nätföretag till vars ledningsnät anläggningen är ansluten.

Ersättningen ska motsvara

- 1. värdet av den minskning av energiförluster som inmatning av el från anläggningen medför i nätföretagets ledningsnät, och
- 2. värdet av den reduktion av nätföretagets avgifter för att ha sitt ledningsnät anslutet till ett annat nätföretags ledningsnät som blir möjlig genom att anläggningen är ansluten till ledningsnätet. *Lag* (2022:596).
- **44 §** Nätmyndigheten ska ta upp en tvist om vilken rätt till ersättning för inmatad el som finns enligt 43 §.

En tvist ska inte prövas om ansökan om prövning kommit in till nätmyndigheten senare än två år efter det att nätföretaget skickat ett skriftligt ställningstagande till den berörda parten under partens senaste kända adress. *Lag* (2022:596).

Underlag och information om leveranssäkerheten i distributionsnäten

- 45 § Ett distributionsnätsföretag ska årligen
  - 1. upprätta en risk- och sårbarhetsanalys avseende leveranssäkerheten i elnätet,
- 2. upprätta en åtgärdsplan som visar hur leveranssäkerheten i det egna elnätet ska förbättras, och
- 3. till nätmyndigheten ge in en redovisning som baseras på analysen och planen. *Lag (2022:596)*.
- **46 §** Ett distributionsnätsföretag ska informera elanvändarna om
  - 1. leveranssäkerheten i elnätet,
  - 2. rätten till avbrottsersättning enligt 10 kap., och
  - 3. rätten till skadestånd enligt 11 kap. Lag (2022:596).
- **47 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
- 1. innehållet i samt redovisning och offentliggörande av analyser och åtgärdsplaner enligt 45 §,
  - 2. information till elanvändarna enligt 46 §,
- 3. skyldighet att rapportera elavbrott till den myndighet som regeringen bestämmer, och
- 4. undantag från kraven i 45 och 46 §§ i fråga om ledningar som i huvudsak matar in el från anläggningar för produktion av förnybar el. *Lag (2022:596)*.
- **48** § Nätmyndigheten ska ge ett bindande besked om huruvida en ledning omfattas av undantag enligt 47 § 4, om innehavaren av ledningen eller den som avser att bygga den begär det.

Ett bindande besked får förenas med villkor. Villkoren ska framgå av beskedet. *Lag* (2022:596).

Redovisning av nätverksamhet

- **49 §** Nätverksamhet ska ekonomiskt redovisas skilt från annan verksamhet. Transmission och distribution ska redovisas var för sig. *Lag (2022:596)*.
- **50 §** Redovisning av nätverksamhet som grundas på nätkoncession för område ska avse varje område för sig. *Lag* (2022:596).
- **51 §** Trots 50 § ska nätmyndigheten besluta att ett distributionsnätsföretags samtliga områden utan en lägsta tillåtna spänning ska redovisas samlat, om inte områdena sammantagna utgör en olämplig enhet för nätverksamhet.

Nätmyndigheten ska, om det behövs, fatta beslut i frågan om samlad redovisning när det finns ett beslut som har fått laga kraft och som innebär att

- 1. en nätkoncession har beviljats,
- 2. gränserna för en nätkoncession för område har ändrats,
- 3. ett tillstånd till överlåtelse av en nätkoncession har beviljats, eller
- 4. en nätkoncession har återkallats.

Nätmyndigheten får besluta om samlad redovisning även i andra fall, om det är motiverat med hänsyn till ändrade förhållanden. *Lag* (2022:596).

- **52 §** I ett beslut om samlad redovisning eller om ändring av ett sådant beslut ska nätmyndigheten ange när den samlade redovisningen ska påbörjas eller upphöra. *Lag* (2022:596).
- **53** § En nätkoncession för linje ska redovisas skilt från en nätkoncession för område utan en lägsta tillåtna spänning.

Om en nätkoncession för linje avser en ledning som organisatoriskt, tekniskt och funktionellt ingår i ett lokalnät och ledningen helt eller delvis är belägen inom koncessionsområdet, ska linjen dock redovisas inom ramen för områdeskoncessionen. *Lag* (2022:596).

54 § En ledning som ingår i ett lokalnät ska redovisas som regionnät, om ledningen och regionnätet sammantagna utgör en organisatoriskt och tekniskt sammanhållen enhet.

Lag (2022:596).

- **55** § En nätkoncession för område med en lägsta tillåtna spänning ska redovisas tillsammans med nätföretagets nätkoncessioner för linje. *Lag (2022:596)*.
- **56 §** En ledning som byggs och används av ett nätföretag med stöd av ett medgivande enligt 2 kap. 11 §, ska utifrån sin funktion redovisas som lokalnät eller regionnät hos det nätföretag som har fått medgivandet.

Nätföretaget ska inom sex månader från medgivandet meddela nätmyndigheten hur ledningen ska redovisas. *Lag (2022:596)*.

57 § I 4 kap. 29 och 30 §§ finns bestämmelser om avgifter för överföring av el för sådana nätkoncessioner som redovisas samlat. *Lag (2022:596)*.

- 58 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela
  - 1. ytterligare föreskrifter om redovisning av nätverksamhet, och
- 2. föreskrifter om skyldighet att ge in redovisningshandlingar till nätmyndigheten. *Lag* (2022:596).

Revision av nätverksamhet

- 59 § Den som är revisor hos ett nätföretag ska
  - 1. göra en särskild granskning av redovisningen av nätverksamheten, och
- 2. årligen i ett särskilt intyg avge ett utlåtande i frågan om huruvida redovisningen av nätverksamheten skett enligt gällande bestämmelser. *Lag (2022:596)*.
- **60 §** Nätföretaget ska ge in det intyg som avses i 59 § 2 till nätmyndigheten. *Lag* (2022:596).
- **61 §** Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om revision av nätverksamhet. *Lag (2022:596)*.

4 kap. Anslutning till elnätet och överföring av el

Skyldighet att ansluta en anläggning till elnätet

1 § Den som har en nätkoncession ska på objektiva, icke- diskriminerande och i övrigt skäliga villkor ansluta en elektrisk anläggning till ledningen eller ledningsnätet, om innehavaren av den elektriska anläggningen begär att den ska anslutas.

I fråga om lokalnät gäller anslutningsskyldigheten endast anläggningar inom koncessionsområdet. *Lag* (2022:596).

- 2 § Avsteg från skyldigheten enligt 1 § får göras, om det
- 1. saknas ledig kapacitet och inte finns förutsättningar att åtgärda kapacitetsbristen på ett sätt som är samhällsekonomiskt motiverat utan att förstärka ledningen eller ledningsnätet, eller
  - 2. finns andra särskilda skäl.

Trots första stycket får ett distributionsnätsföretag, i fråga om en anläggning för produktion av förnybar el vars inmatning kan ske med en effekt om högst 43,5 kilowatt, göra avsteg från anslutningsskyldigheten endast om

- 1. företaget underrättar den som begär anslutning om detta, och
- 2. underrättelsen lämnas inom en månad från det att företaget har tagit emot begäran. *Lag* (2022:596).
- **3 §** Om någon vill ansluta en elektrisk anläggning till ett region- eller transmissionsnät i stället för till lokalnätet, får innehavaren av region- eller transmissionsnätet ansluta anläggningen endast om
  - 1. innehavaren av lokalnätet har medgett det, eller
- 2. nätmyndigheten har beviljat tillstånd till anslutningen efter ansökan av innehavaren av region- eller transmissionsnätet. *Lag (2022:596)*.

4 § Nätmyndigheten får bevilja ett sådant tillstånd som avses i 3 § 2 endast om det finns särskilda skäl. *Lag (2022:596)*.

Anslutning inom skälig tid

5 § Ett nätföretag som ska ansluta en anläggning enligt 1 § ska genomföra anslutningen inom skälig tid från det att företaget har tagit emot en begäran om anslutning. Tiden får vara längre än två år endast om det är nödvändigt med hänsyn till anslutningens omfattning och tekniska utformning eller det finns andra särskilda skäl. *Lag* (2022:596).

Standardiserade rutiner för anslutning

6 § Ett nätföretag ska ha standardiserade rutiner för anslutning av elproduktionsanläggningar och energilagringsanläggningar. Sådana rutiner ska, så långt det är möjligt och ändamålsenligt, säkerställa en snabb och enkel anslutning. *Lag (2022:596)*.

Uppgifter om villkor för anslutning

7 § Ett nätföretag ska utan dröjsmål ge den som begär det skriftlig information om de allmänna villkor som företaget tillämpar för anslutning.

I samband med en begäran om en ny anslutning ska uppgifter om avgift och övriga villkor för anslutningen lämnas inom skälig tid. *Lag (2022:596)*.

Tidsplaner för anslutning

8 § Ett nätföretag som har tagit emot en begäran om anslutning av en elproduktionsanläggning ska ta fram en tidsplan för sin handläggning av ärendet och lämna planen till den som vill ansluta anläggningen.

När uppgifter enligt 7 § andra stycket lämnas i fråga om anslutning av en elproduktionsanläggning, ska nätföretaget även ange en tidsplan för anslutningen. *Lag (2022:596)*.

Information om åtgärder som krävs för att förstärka elnätet

9 § Ett nätföretag som har vägrat ansluta en anläggning till en ledning eller ett ledningsnät med hänvisning till att ledningen eller nätet saknar kapacitet, ska mot skälig ersättning ge den som begär det information om vilka åtgärder som krävs för att anslutningen ska kunna genomföras.

Om anläggningen är en laddningspunkt, ska nätföretaget utan särskild begäran lämna informationen tillsammans med meddelandet om att anslutning vägras. Nätföretaget ska lämna informationen utan ersättning. *Lag (2022:596)*.

Anslutningsavgifter

10 § Avgiften för anslutning till en ledning eller ett ledningsnät ska utformas så att nätkoncessionshavarens skäliga kostnader för anslutningen täcks. Särskild hänsyn ska tas till anslutningspunktens geografiska läge och den avtalade effekten i anslutningspunkten.

Om staten enligt ett avtal med ett nätföretag har finansierat åtgärder som är nödvändiga för att öka elnätets kapacitet för att underlätta anslutningen av anläggningar för produktion av förnybar el, ska avgiften för anslutning utformas så att den som vill ansluta en anläggning ersätter nätföretagets kostnader för sådana åtgärder i den del som svarar mot anläggningens andel

av den totala kapacitetsökningen. Detta gäller även om nätkoncessionen överlåts. *Lag* (2022:596).

- **11 §** En elanvändare som har ett abonnemang för en säkring om högst 63 ampere ska inte betala någon avgift för att ansluta en produktionsanläggning som
  - 1. producerar el vars inmatning kan ske med en effekt om högst 43,5 kilowatt, och
  - 2. ansluts
    - a) där en anläggning för användning av el redan är ansluten, och
- b) med en effekt som inte överstiger uttagsabonnemangets effekt. *Lag* (2022:596).

Principer för kostnadsfördelning

12 § Ett nätföretag ska offentliggöra principer för hur kostnaderna för teknisk anpassning ska fördelas vid anslutning till elnätet. *Lag* (2022:596).

Tvister om anslutning till elnätet

13 § Nätmyndigheten ska ta upp en tvist om vilka skyldigheter en nätkoncessionshavare har enligt 1 § eller ett nätföretag har enligt 5 eller 9 §.

En tvist ska inte prövas, om ansökan om prövning kommit in till nätmyndigheten senare än två år efter det att nätkoncessionshavaren eller nätföretaget skickat ett skriftligt ställningstagande till den berörda parten under partens senaste kända adress. *Lag* (2022:596).

14 § Nätmyndigheten ska fatta sitt slutliga beslut i ett ärende enligt 13 § inom två månader från det att ansökan om prövning kommit in till myndigheten. Om myndigheten behöver ytterligare tid för att avgöra ärendet, får myndigheten förlänga tiden med två månader eller, om sökanden medger det, med den ytterligare tid som kan behövas för att ärendet ska kunna avgöras.

Nätmyndighetens beslut gäller omedelbart. Lag (2022:596).

Återinkoppling och höjning av avtalad effekt

15 § Det som anges i detta kapitel om anslutning av en elektrisk anläggning till en ledning eller ett ledningsnät gäller också återinkoppling av en befintlig anläggning och höjning av avtalad effekt i en anslutningspunkt. *Lag (2022:596)*.

Skyldighet att överföra el

16 § En nätkoncessionshavare är skyldig att överföra el för någon annans räkning på objektiva, icke-diskriminerande och i övrigt skäliga villkor. *Lag (2022:596)*.

Rätt att använda elnätet inom Sverige

17 § Ett nätföretag ska utforma sina villkor för överföring av el så att en betald anslutningsavgift ger rätt att använda elnätet inom Sverige, med undantag för utlandsförbindelser med en spänning som understiger 220 kilovolt. *Lag (2022:596)*.

God kvalitet på överföringen av el

18 § Ett nätföretags överföring av el för någon annans räkning ska ha god kvalitet.

Nätföretaget ska avhjälpa brister i överföringen i den utsträckning kostnaderna för att avhjälpa bristerna är rimliga i förhållande till de olägenheter för elanvändarna som är förknippade med bristerna. *Lag* (2022:596).

19 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om innebörden av att överföringen av el har god kvalitet. *Lag (2022:596)*.

Funktionskrav vid överföring av el

20 § Ett nätföretag ska se till att avbrott i överföringen av el till en elanvändare aldrig överstiger tjugofyra timmar eller den kortare tid som följer av 18 § eller av föreskrifter som meddelats med stöd av 19 §.

Detta gäller inte om nätföretaget visar att avbrottet beror på ett hinder utanför företagets kontroll som företaget inte skäligen kunde förväntas ha räknat med och vars följder det inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit. *Lag* (2022:596).

- **21** § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från kravet i 20 §. *Lag (2022:596)*.
- **22 §** Nätmyndigheten får i det enskilda fallet bevilja dispens från kravet i 20 § i en del av ett koncessionsområde om
- 1. kravet är oskäligt betungande med hänsyn till nätföretagets ekonomiska situation, eller
  - 2. det finns synnerliga skäl.

Dispens får ges i sammanlagt högst tre år. Lag (2022:596).

Uppgifter om villkor för överföring

- 23 § Ett nätföretag ska
- 1. utan dröjsmål ge den som begär det skriftlig information om avgifter och övriga villkor för överföring av el, och
  - 2. offentliggöra sådana uppgifter. *Lag* (2022:596).
- **24 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för nätföretag att lämna uppgifter till nätmyndigheten om avgifter och övriga villkor för överföring av el. *Lag (2022:596)*.
- 25 § Ett nätföretag ska informera elanvändarna om
  - 1. hur avgifterna för överföring av el är utformade, och
  - 2. vilka möjligheter elanvändarna har att påverka sina kostnader för överföring av

el genom att välja andra avtalsvillkor eller ändra förbrukningsmönster. *Lag* (2022:596).

Allmänt om avgifter för överföring av el

- **26 §** Ett nätföretag ska utforma sina avgifter för överföring av el på ett sätt som är förenligt med ett effektivt utnyttjande av elnätet och en effektiv elproduktion och elanvändning. *Lag* (2022:596).
- **27 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur avgifterna för överföring av el ska utformas för att främja ett effektivt utnyttjande av elnätet eller en effektiv elproduktion och elanvändning. *Lag (2022:596)*.

Avgift för lokal distribution

28 § En avgift för överföring av el på ett lokalnät får inte utformas med hänsyn till var en anslutning finns inom ett koncessionsområde.

Om ett eller flera koncessionsområden slås samman helt eller delvis, ska avgifterna för det nya området vara enhetliga senast tre år efter sammanslagningen. *Lag* (2022:596).

- **29** § I områden som redovisas samlat enligt 3 kap. 51 § ska enhetliga avgifter för överföring av el på ett lokalnät tillämpas från den dag som nätmyndigheten beslutar. Den dagen får inte infalla senare än fem år från beslutet om samlad redovisning eller beslutet om ändring av ett sådant beslut. *Lag* (2022:596).
- **30 §** När detta kapitel tillämpas ska en ledning som omfattas av en nätkoncession för linje anses omfattas av nätkoncessionen för område, om samlad redovisning sker enligt 3 kap. 53 § andra stycket. *Lag* (2022:596).
- **31 §** Trots 28 och 29 §§ får inom ett koncessionsområde eller inom flera koncessionsområden som redovisas samlat särskilda avgifter för överföring av el gälla för en begränsad krets av elanvändare, om
- 1. det behövs för att utveckla sådana avgifter för överföring av el som främjar ett effektivt utnyttjande av elnätet, och
  - 2. nätföretaget har informerat nätmyndigheten.

Sådana avgifter får inte tillämpas under en längre tid än tre år utan tillstånd av nätmyndigheten. *Lag* (2022:596).

- 32 § Nätmyndigheten ska bevilja tillstånd enligt 31 § andra stycket, om avgifterna
  - 1. uppfyller kraven i 16 och 26 §§, och
- 2. behöver tillämpas under en längre tid än tre år med hänsyn till det ändamål som anges i 31 § första stycket 1.

Tillstånd ska beviljas för viss tid. Lag (2022:596).

Avgift för regional distribution

- **33** § På ett regionnät får en avgift för överföring av el för varje spänningsnivå inte utformas med hänsyn till var en uttagspunkt finns i förhållande till nätets anslutning till ett annat nätföretags region- eller transmissionsnät. *Lag* (2022:596).
- **34 §** Om en avgift för överföring av el på ett regionnät avser en elektrisk anläggning som tar ut el direkt från en transformator på ett regionnät, ska avgiften utformas med utgångspunkt i avgiften för spänningsnivån omedelbart före transformatorn med ett skäligt tillägg för nedtransformeringen. *Lag* (2022:596).
- **35 §** Avgiften för överföring av el på ett regionnät inom varje normalt spänningsintervall ska utformas utifrån de samlade kostnader som nätföretaget har för regionnät i Sverige i den utsträckning som kostnaderna kan hänföras till spänningsintervallet.

Den del av de beräknade kostnaderna som avser betalning för överföring på transmissionsnät och på andra regionnät ska dock läggas till grund för avgiften endast i den utsträckning som kostnaderna avser nätföretagets kostnader för regionnät inom den nätregion där den ledning finns som avgiften tas ut på. *Lag* (2022:596).

Avgift för transmission

36 § På ett transmissionsnät får avgiften för överföring av el utformas med hänsyn till var på nätet en anslutningspunkt finns. *Lag (2022:596)*.

Avgifter från småskalig elproduktion

37 § Trots 26-36 §§ ska avgiften för inmatning av el från en produktionsanläggning som kan leverera en effekt om högst 1 500 kilowatt motsvara endast den årliga kostnaden för sådan mätning, registrering, beräkning och

rapportering som nätföretaget är skyldigt att utföra enligt 6 kap. eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till det kapitlet.

Om flera sådana anläggningar finns i närheten av varandra och gemensamt matar in el på ledningsnätet, ska anläggningarna betraktas som separata anläggningar när första stycket tillämpas. *Lag (2022:596)*.

38 § Trots 26-37 §§ ska en elanvändare som har ett abonnemang för en säkring om högst 63 ampere och producerar el som kan matas in med en effekt om högst 43,5 kilowatt inte betala någon avgift för inmatningen. *Lag (2022:596)*.

Tvister om avgifter vid småskalig elproduktion

39 § Nätmyndigheten ska ta upp en tvist om avgiftens storlek enligt 37 § eller avgiftsbefrielse enligt 38 §.

En tvist ska inte prövas, om ansökan om prövning kommit in till nätmyndigheten senare än två år efter det att nätföretaget skickat ett skriftligt ställningstagande till den berörda parten under partens senaste kända adress. Lag (2022:596).

Fakturering

40 § Ett nätföretags faktura till en elanvändare ska vara tydlig.

Nätföretaget ska ge den elanvändare som begär det en förklaring till hur det belopp som anges i fakturan har beräknats. *Lag* (2022:596).

41 § Ett nätföretag får inte ta ut någon avgift för fakturor och faktureringsinformation till elanvändare.

Nätföretaget ska erbjuda elanvändaren fakturor i elektronisk form. Lag (2022:596).

42 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken information ett nätföretags faktura till en elanvändare ska innehålla och hur fakturan ska utformas. *Lag* (2022:596).

Förhandsprövning av villkor

- **43** § Ett nätföretag får inte ingå avtal i frågor om anslutning till elnätet eller överföring av el förrän de metoder som används för att utforma avtalsvillkoren har prövats av nätmyndigheten. Prövningen ska dock inte omfatta metoder för att utforma avgifter för anslutning eller överföring. *Lag* (2022:596).
- **44 §** Nätmyndigheten ska godkänna de metoder som ska prövas enligt 43 §, om de kan antas leda till att villkoren i avtalen blir objektiva och icke-diskriminerande.

Om nätmyndigheten inte godkänner en metod, ska myndigheten i beslutet ange hur villkoren i stället ska utformas.

Beslut enligt denna paragraf gäller omedelbart. Nätmyndigheten ska delge sådana beslut enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:1932). *Lag* (2022:596).

5 kap. Intäktsram för nätverksamhet

Intäktsramens storlek

- **1** § En nätverksamhet ska för en tillsynsperiod ha en bestämd intäktsram som inte ska vara större än vad som behövs för att
- 1. täcka kostnader för driften av en nätverksamhet som har likartade objektiva förutsättningar och bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt,
  - 2. täcka avskrivningar, och
- 3. ge en sådan avkastning på kapitalbasen som behövs för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk få tillgång till kapital för investeringar.

Med kapitalbas avses det kapital som krävs för att bedriva verksamheten. *Lag* (2018:1448).

Tillsynsperioden

2 § Tillsynsperioden ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod. *Lag* (2018:1448).

Intäktsramens bestämmande

3 § Nätmyndigheten ska besluta om intäktsram senast två månader innan tillsynsperioden börjar.

Det ska framgå av beslutet vilka uppgifter och metoder som använts för att bestämma intäktsramen. *Lag* (2018:1448).

- **4 §** En nätkoncessionshavare ska lämna de uppgifter till nätmyndigheten som myndigheten behöver för att bestämma intäktsramen. *Lag (2018:1448)*.
- **5** § Om en nätkoncessionshavare inte lämnar uppgifter enligt 4 §, ska nätmyndigheten bestämma en intäktsram som är skälig med hänsyn till uppgifterna i ärendet. *Lag (2018:1448)*.

Kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift

- **6** § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
- 1. vad som ska anses vara kostnader för driften av en nätverksamhet som har likartade objektiva förutsättningar och bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt när intäktsramen bestäms, och
  - 2. hur sådana kostnader ska beräknas. *Lag (2018:1448)*.

Kapitalkostnader

7 § Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten och med hänsyn till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden.

En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen, om det skulle vara oskäligt mot nätkoncessionshavaren att bortse från tillgången. *Lag (2018:1448)*.

- 8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela
  - 1. ytterligare föreskrifter om hur kapitalbasen ska beräknas,
- 2. föreskrifter om beräkningen av avskrivningar och en sådan avkastning på kapitalbasen som behövs för att i konkurrens med alternativa placeringar med motsvarande risk få tillgång till kapital för investeringar. *Lag (2018:1448)*.

Kvaliteten i nätverksamheten

9 § När intäktsramen bestäms ska hänsyn tas till kvaliteten i nätverksamheten. En sådan bedömning får medföra en ökning eller minskning av avkastningen på kapitalbasen.

Lag (2018:1448).

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med kvaliteten i nätverksamheten. *Lag (2018:1448)*.

Effektivt utnyttjande av elnätet

- **11 §** När intäktsramen bestäms ska hänsyn tas till i vilken utsträckning nätverksamheten bedrivs på ett sätt som är förenligt med eller bidrar till ett effektivt utnyttjande av elnätet. En sådan bedömning får medföra en ökning eller minskning av avkastningen på kapitalbasen. *Lag (2018:1448)*.
- **12 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som avses med ett effektivt utnyttjande av elnätet. *Lag* (2018:1448).

Användning av flexibilitetstjänster

- **12 a §** När intäktsramen bestäms ska hänsyn tas till i vilken utsträckning flexibilitetstjänster används och förbättrar effektiviteten i nätverksamheten. Bedömningen får medföra en ökning eller minskning av intäktsramen. *Lag* (2022:596).
- **12 b §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka krav som ska vara uppfyllda för att flexibilitetstjänster ska anses förbättra effektiviteten i nätverksamheten. *Lag (2022:596)*.

Intäktsram för lokalnät

13 § En intäktsram för intäkter från ett lokalnät ska bestämmas för varje koncessionsområde för sig.

Om nätmyndigheten enligt 3 kap. 51 § har beslutat att flera nätkoncessioner för område ska redovisas samlat, ska dock de områdena anses vara ett koncessionsområde när intäktsramen bestäms. *Lag (2022:596)*.

14 § Om en nätkoncession för linje innefattas i redovisningen av en nätkoncession för område enligt 3 kap. 53 § andra stycket, ska koncessionerna anses vara en nätkoncession för område när intäktsramen bestäms. *Lag (2022:596)*.

Intäktsram för regionnät

15 § En intäktsram ska bestämmas för intäkter från en nätkoncessionshavares regionnät i Sverige. *Lag* (2022:596).

Intäktsram för transmissionsnät

- **16 §** En intäktsram ska bestämmas för intäkter från ett transmissionsnät. *Lag* (2018:1448).
- 17 § Om ett transmissionsnätsföretag är systemansvarig myndighet, ska den del av verksamheten som inte kan hänföras till en viss kund eller kundkategori anses ingå i företagets nätverksamhet när intäktsramen bestäms. *Lag (2018:1448)*.
- **18 §** Om ett transmissionsnätsföretag deltar i ett europeiskt samarbete som syftar till att utveckla och vidmakthålla en fungerande europeisk marknad för el, ska även den verksamheten anses ingå i företagets nätverksamhet när intäktsramen bestäms. *Lag (2018:1448)*.

19 § Om ett transmissionsnätsföretag är en statlig myndighet och har finansierat en förstärkning av elnätet enligt ett sådant avtal som avses i 4 kap. 10 § andra stycket, ska, när intäktsramen bestäms, företagets kostnader med anledning av avtalet anses ha uppstått i företagets nätverksamhet. *Lag* (2022:596).

Omprövning av intäktsramen under tillsynsperioden

- **20 §** Nätmyndigheten får under tillsynsperioden ändra intäktsramen, om nätkoncessionshavaren har ansökt om det och
- 1. det finns omständigheter som bedöms medföra en väsentlig ökning av ramen vid en omprövning efter tillsynsperioden, eller
  - 2. det annars finns särskilda skäl.

En ansökan om omprövning under tillsynsperioden ska handläggas skyndsamt. *Lag* (2018:1448).

- **21 §** Nätmyndigheten ska ompröva ett beslut om intäktsram under tillsynsperioden och ändra ramen, om
- 1. nätkoncessionshavaren har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och detta har inverkat på ramens storlek,
- 2. ramen av någon annan anledning har bestämts på ett uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag och detta har inverkat på ramens storlek, eller
  - 3. det annars finns särskilda skäl.

Vid en omprövning enligt första stycket 1 får intäktsramen ökas endast om det finns särskilda skäl. *Lag (2018:1448)*.

Omprövning av intäktsramen efter tillsynsperioden

22 § Nätmyndigheten ska ompröva intäktsramen efter tillsynsperiodens slut, om det finns skäl att anta att ramen ska vara större eller mindre med hänsyn till förhållanden som blivit kända efter det att den bestämdes.

Vid en omprövning ska nätmyndigheten senast tio månader efter tillsynsperiodens slut

- 1. fatta ett slutligt beslut i frågan om ändring av intäktsramen, om det inte finns särskilda hinder, eller
- 2. informera nätkoncessionshavaren om att det slutliga beslutet i ändringsfrågan kommer att fattas vid en senare tidpunkt.

Om myndigheten fattar sitt slutliga beslut i ändringsfrågan senare än tio månader efter tillsynsperiodens slut utan att ha informerat enligt andra stycket 2, får beslutet inte innebära någon nackdel för nätkoncessionshavaren. *Lag (2018:1448)*.

- 23 § Vid en omprövning enligt 22 § ska nätmyndigheten
- 1. utgå från de uppgifter och metoder som använts för att bestämma intäktsramen och som framgår av det beslut om intäktsram som gäller för nätkoncessionshavaren,
- 2. kontrollera om de antaganden som legat till grund för att bestämma ramen överensstämmer med det faktiska utfallet för tillsynsperioden, och
  - 3. ändra ramen i den utsträckning det är motiverat av att det faktiska utfallet för

tillsynsperioden avviker från de antaganden som legat till grund för att bestämma ramen.

Lag (2018:1448).

- 24 § Utöver det som anges i 23 § 3 ska intäktsramen ändras, om
- 1. nätkoncessionshavaren har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och detta har inverkat på ramens storlek, eller
- 2. ramen av någon annan anledning har bestämts på ett uppenbart felaktigt eller ofullständigt underlag och detta har inverkat på ramens storlek.

I fall som avses i första stycket 1 får intäktsramen ökas endast om det finns särskilda skäl. *Lag* (2018:1448).

Omprövning till följd av att en intäktsram har ändrats för en annan nätkoncessionshavare

- 25 § När en allmän förvaltningsdomstol har ändrat en intäktsram för en nätkoncessionshavare ska nätmyndigheten ompröva det beslut om intäktsram som gäller för en annan nätkoncessionshavare om denne
- 1. ansöker om omprövning inom tre månader efter det att domstolens avgörande fått laga kraft, och
- 2. anför att de förhållanden som domstolen lagt till grund för ändring i det tidigare avgörandet finns även i fråga om sökandens intäktsram. *Lag (2018:1448)*.

Omprövning till följd av att intäktsramen har ändrats i fråga om en tidigare tillsynsperiod

26 § Om nätmyndigheten eller en allmän förvaltningsdomstol har ändrat intäktsramen i fråga om en tillsynsperiod som har gått till ända och det avgörandet har fått laga kraft, ska nätmyndigheten ompröva ett beslut om intäktsram för en senare tillsynsperiod och göra de ändringar som den ändrade ramen motiverar. *Lag* (2018:1448).

Avvikelser från intäktsramen

- **27 §** Om de samlade intäkterna från nätverksamheten under tillsynsperioden har varit större än intäktsramen, ska nätmyndigheten besluta att ramen för en efterföljande tillsynsperiod ska minskas med ett belopp som motsvarar överskottet. *Lag (2018:1448)*.
- **28 §** Om de samlade intäkterna från nätverksamheten under tillsynsperioden har överstigit intäktsramen med mer än fem procent, ska nätmyndigheten besluta att ramen för den närmast följande tillsynsperioden ska minskas med ett överdebiteringstillägg.

Beräkningen av överdebiteringstillägget ska grundas på den del av de samlade intäkterna från nätverksamheten som överstiger intäktsramen.

Överdebiteringstillägget ska beräknas efter en räntesats som motsvarar den genomsnittliga referensränta enligt 9 § räntelagen (1975:635) som under tillsynsperioden fastställts av Riksbanken med ett tillägg av femton procentenheter.

29 § Om de samlade intäkterna från nätverksamheten under en tillsynsperiod har varit mindre än intäktsramen, ska nätmyndigheten besluta att nätkoncessionshavaren under den närmast följande tillsynsperioden från nätverksamheten får uppbära ett belopp som motsvarar underskottet.

Det belopp som nätmyndigheten beslutar ska inte anses vara intäkter från nätverksamheten vid avstämning mot intäktsramen för den närmast följande tillsynsperioden. Detta gäller dock endast i den utsträckning intäkterna från nätverksamheten annars skulle överstiga intäktsramen. *Lag (2018:1448)*.

29 a § När det gäller en nätverksamhet som i fråga om tillsynsperioden 2020-2023 har ett särskilt investeringsutrymme enligt lagen (2021:311) om särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet, ska 29 § första stycket inte tillämpas i fråga om ett underskott i förhållande till intäktsramen för den tillsynsperioden och 29 § andra stycket inte tillämpas vid avstämning mot intäktsramen. *Lag (2021:312)*.

Beräkning av intäkter

- **30 §** Om ett transmissionsnätsföretag är en statlig myndighet och har finansierat en förstärkning av elnätet enligt ett sådant avtal som avses i 4 kap. 10 § andra stycket, ska intäkter med anledning av avtalet anses vara intäkter från överföring av el vid avstämning mot intäktsramen. *Lag (2022:596)*.
- **31** § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur nätkoncessionshavarnas intäkter under en tillsynsperiod ska beräknas vid avstämning mot intäktsramen. *Lag (2018:1448)*.

Besluts giltighet

32 § Ett beslut av nätmyndigheten enligt 3, 20, 21, 22, 25, 26, 27 eller 28 § gäller omedelbart. *Lag* (2018:1448).

Intäktsram vid överlåtelse av nätkoncession

33 § Om en nätkoncessionshavare överlåter en nätkoncession, ska vid tillämpningen av detta kapitel den intäktsram som gäller för koncessionen fortsätta att gälla efter överlåtelsen och den nya nätkoncessionshavaren träda in i överlåtarens ställe.

Om intäktsramen är en gemensam ram för den överlåtna koncessionen och en annan nätkoncession, ska överlåtaren och den nya nätkoncessionshavaren fördela ramen proportionerligt i förhållande till hur stor del av kapitalbasen som överlåtits och på samma sätt fördela intäkter som överstiger eller understiger intäktsramen och överdebiteringstillägg. Fördelningen får dock göras på ett annat sätt, om det finns särskilda skäl. *Lag (2018:1448)*.

34 § En fördelning enligt 33 § andra stycket ska godkännas före överlåtelsen. Fråga om godkännande prövas av nätmyndigheten. Regeringen ska dock pröva frågan, om ärendet avser en utlandsförbindelse.

Ett förslag till fördelning ska lämnas in till nätmyndigheten tillsammans med de uppgifter som krävs för att pröva förslaget. *Lag* (2018:1448).

35 § Ett ärende om godkännande av en fördelning enligt 34 § ska handläggas skyndsamt. *Lag (2018:1448)*.

Ändring av koncessionsgränser

36 § Om nätmyndigheten ändrar gränserna för en nätkoncession för område enligt 2 kap. 38 §, ska myndigheten besluta om den fördelning av berörda intäktsramar som är proportionerlig i förhållande till hur stor del av kapitalbasen som är hänförlig till gränsändringen och på samma sätt fördela intäkter som överstiger eller understiger intäktsramen och överdebiteringstillägg. Fördelningen får dock göras på ett annat sätt, om det finns särskilda skäl. *Lag (2021:741)*.

Skyldighet att lämna uppgifter

37 § En nätkoncessionshavare ska till nätmyndigheten lämna de uppgifter som behövs för en prövning enligt 21, 22, 26 och 36 §§. *Lag (2018:1448)*.

Förseningsavgift

38 § En nätkoncessionshavare ska betala en förseningsavgift på 100 000 kronor till staten, om koncessionshavaren inte inom den tid som anges i föreskrifter som har meddelats i anslutning till 4 § lämnar de uppgifter som behövs för att bestämma intäktsramen.

Om uppgifterna inte har kommit in inom två månader från det att nätmyndigheten skickade ett meddelande till nätkoncessionshavaren med information om beslutet att ta ut avgift enligt första stycket, ska koncessionshavaren betala en ny förseningsavgift på 100 000 kronor. *Lag (2018:1448)*.

39 § En förseningsavgift enligt 38 § ska efterskänkas helt eller delvis, om underlåtenheten är liten med hänsyn till de uppgifter som nätmyndigheten behöver för att bestämma intäktsramen eller till förseningens längd.

Förseningsavgiften ska efterskänkas helt, om

- 1. underlåtenheten är ursäktlig med hänsyn till omständigheter som nätkoncessionshavaren inte har kunnat råda över, eller
  - 2. det annars är oskäligt att ta ut den.

Om det som förekommit i ärendet föranleder det, ska frågan om att efterskänka en avgift tas upp även om något yrkande om detta inte har gjorts. *Lag (2018:1448)*.

40 § Nätmyndigheten ska besluta att ta ut förseningsavgift från en nätkoncessionshavare, om det enligt 38 och 39 §§ finns förutsättningar för att ta ut avgiften. När myndigheten har beslutat att ta ut en avgift, ska myndigheten skicka ett meddelande med information om beslutet till koncessionshavaren. *Lag (2018:1448)*.

41 § Om en förseningsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning, ska avgiften lämnas för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske. *Lag* (2018:1448).

- **42 §** Regeringen får meddela föreskrifter om att indrivning enligt 41 § inte behöver ske för mindre belopp när det gäller förseningsavgift enligt detta kapitel. *Lag* (2018:1448).
- **43** § Ett beslut om förseningsavgift får verkställas även om det inte har fått laga kraft.

Om ett företag har rätt att få tillbaka en betald förseningsavgift på grund av en domstols beslut, ska ränta betalas på den återbetalade förseningsavgiften från och med månaden efter den då förseningsavgiften betalades in till och med den månad då återbetalning görs. I fråga om räntans storlek ska 65 kap. 4 § tredje stycket skatteförfarandelagen (2011:1244) tillämpas. *Lag (2018:1448)*.

6 kap. Mätning av överförd el

Skyldighet att mäta överförd el

- 1 § Ett nätföretag ska mäta och registrera mängden överförd el. Lag (2022:596).
- **2 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om
  - 1. mätning och registrering enligt 1 §,
  - 2. skyldighet för nätföretag att beräkna mängden överförd el, och
- 3. de funktionskrav som mätsystem och mätutrustning ska uppfylla. *Lag* (2022:596).

Rapportering av mätresultat

- **3 §** Ett nätföretag ska på begäran rapportera resultaten av de mätningar som görs enligt 1 § till ett företag som elanvändaren eller elproducenten har utsett. *Lag* (2022:596).
- **4 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för nätföretag att rapportera
  - 1. mätresultat, och
  - 2. beräkningar av mängden överförd el. Lag (2022:596).

Kostnader för mätning

5 § En elanvändare som begär att elförbrukningen ska mätas på något annat sätt än enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 2 § 1 ska av nätföretaget debiteras merkostnaden för denna mätning och för rapporteringen av resultaten av dessa mätningar. Om mätningen av elanvändarens förbrukning då kräver en annan

mätutrustning än vid mätning enligt de nämnda föreskrifterna, ska elanvändaren betala kostnaden för mätaren med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i uttagspunkten.

En elanvändare får inte debiteras merkostnader för att den har

- 1. ingått ett avtal om leverans av el som förutsätter att mängden överförd el ska mätas per timme, eller
- 2. begärt att nätföretaget ska lämna information som visar elanvändarens förbrukning per timme. *Lag* (2022:596).
- **6 §** Ett nätföretag ska debitera en elproducent kostnaden för en mätare med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i inmatningspunkten hos elproducenten. Detta gäller dock inte de elproducenter som avses i 4 kap. 37 §. *Lag (2022:596)*.
- **7 §** Ett nätföretag får debitera enskilda elanvändare och elproducenter kostnader för mätning endast i den utsträckning som anges i 5 och 6 §§. *Lag (2022:596)*.

Tvister om kostnader för mätning

8 § Nätmyndigheten ska ta upp en tvist om vilka kostnader som ska debiteras enligt 5 eller 6 §.

En tvist ska dock inte prövas om ansökan om prövning kommit in till nätmyndigheten senare än två år efter det att nätföretaget skickat ett skriftligt ställningstagande till den berörda parten under partens senaste kända adress.

Lag (2022:596).

Installation av nya mätare

- **9 §** Ett nätföretag ska se till att elanvändare får lämplig information i samband med installation av nya mätare. *Lag* (2022:596).
- **10 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldigheten att lämna information enligt 9 §. *Lag (2022:596)*.

7 kap. Kommunala elföretag

- **1** § En sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2-6 §§ kommunallagen (2017:725) får, trots bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen om anknytning till kommunens område eller dess medlemmar, utanför kommunens område bedriva
- 1. produktion av och handel med el samt därmed sammanhängande verksamhet, eller
- 2. nätverksamhet i geografisk närhet till företagets nätverksamhet inom kommunen i syfte att uppnå en ändamålsenlig nätverksamhet. *Lag (2017:740)*.
- **2** § Om en sådan juridisk person som avses i 10 kap. 2-6 §§ kommunallagen (2017:725) bedriver sådan verksamhet som avses i 1 § 1, ska verksamheten drivas på affärsmässig grund och redovisas särskilt. *Lag (2017:740)*.

8 kap. Övergripande systemansvar och balansansvar m.m.

Övergripande systemansvar

- **1 §** Den myndighet som regeringen bestämmer har det övergripande ansvaret för att elektriska anläggningar samverkar driftsäkert så att balans inom hela eller delar av landet kortsiktigt upprätthålls mellan produktion och förbrukning av el (systemansvarig myndighet). *Lag* (2018:435).
- **1 a §** Har betecknats 8 kap. 3 b § genom *lag (2018:435)*.
- **2 §** Den systemansvariga myndigheten får, i den utsträckning det behövs för att kunna utöva systemansvaret, beordra elproducenter att, mot marknadsmässig ersättning, öka eller minska produktionen av el.

Om systemansvaret inte kan utövas genom åtgärder som nämns i första stycket, får den systemansvariga myndigheten, i den utsträckning det behövs för att kunna utöva systemansvaret, beordra innehavare av nätkoncession att begränsa eller avbryta överföring av el till elanvändare. I den utsträckning systemansvaret så medger ska begränsning och avbrytande av överföringen genomföras så att samhällsviktiga elanvändare prioriteras.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om de åtgärder som behövs för att öka eller minska produktionen av el enligt första stycket och för att begränsa eller avbryta överföring av el till elanvändare enligt andra stycket. *Lag* (2011:476).

- **3 §** Regeringen får meddela föreskrifter om skyldighet för elproducenter och elanvändare att till den systemansvariga myndigheten lämna de uppgifter om produktion eller konsumtion av el som behövs för utövandet av systemansvaret.
- **3 a §** Den systemansvariga myndigheten får inte ställa upp krav som utesluter elproducenter från att tillhandahålla tjänster med anknytning till det övergripande systemansvaret med hänvisning endast till kraftslag. Myndigheten ska anskaffa sådana tjänster från elproducenter på ett öppet, icke-diskriminerande och marknadsorienterat sätt.

Lag (2014:270).

Driftsäkerhet

3 b § Den systemansvariga myndigheten ska fastställa mål för driftsäkerhet under förutsebara förhållanden på transmissionsnät i Sverige och på de utlandsförbindelser som är anslutna till ett sådant transmissionsnät. Målen ska vara objektiva, öppna och icke-diskriminerande. De ska underställas regeringen för godkännande. Regeringen bestämmer hur de godkända målen ska offentliggöras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de krav och skyldigheter som måste iakttas för att de enligt första stycket godkända målen ska uppnås.

Innan föreskrifterna meddelas ska samråd ske med systemansvariga i länder vars elsystem är förbundna med transmissionsnät i Sverige. *Lag (2018:1448)*.

- **3 c §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana generellt tillämpliga krav för anslutning av anläggningar till elnätet som avses i
- 1. artikel 7.1 i kommissionens förordning (EU) 2016/631 av den 14 april 2016 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av generatorer, i den ursprungliga lydelsen,
- 2. artikel 6.1 i kommissionens förordning (EU) 2016/1388 av den 17 augusti 2016 om fastställande av nätföreskrifter för anslutning av förbrukare, i den ursprungliga lydelsen, och
- 3. artikel 5.1 i kommissionens förordning (EU) 2016/1447 av den 26 augusti 2016 om fastställande av nätföreskrifter med krav för nätanslutning av system för högspänd likström och likströmsanslutna kraftparksmoduler, i den ursprungliga lydelsen. *Lag* (2018:435).
- **3 d §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kontroll, provning, besiktning eller andra krav för att säkerställa driftsäkerheten hos det nationella elsystemet när det gäller
  - 1. elektriska anläggningar,
  - 2. anordningar avsedda att anslutas till en elektrisk anläggning,
  - 3. elektrisk materiel, och
  - 4. elektriska installationer.

Lag (2018:435).

3 e § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådant datautbyte som avses i artikel 40.5 i kommissionens förordning (EU) 2017/1485 av den 2 augusti 2017 om fastställande av riktlinjer för driften av elöverföringssystem, i den ursprungliga lydelsen. *Lag (2018:435)*.

Balansansvar

4 § En elleverantör får bara leverera el i uttagspunkter där någon har åtagit sig det ekonomiska ansvaret för att det nationella elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut i uttagspunkten (balansansvar). Med uttagspunkt avses den punkt där en elanvändare, enligt avtal med nätkoncessionshavaren, tar ut el för förbrukning.

Ett åtagande enligt första stycket ska göras genom avtal dels med den systemansvariga myndigheten, dels med den som utför avräkningen mellan de balansansvariga. Avtalet med den systemansvariga myndigheten ska innehålla ett åtagande att säkerställa balans mellan tillförsel och uttag av el. Avtalet med den som utför avräkningen mellan de balansansvariga ska innehålla villkoren för avräkningen.

Första och andra styckena tillämpas inte under den tidsfrist som anges i 4 e § första stycket. *Lag* (2015:598).

4 a § Villkoren i avtalen enligt 4 § andra stycket ska vara objektiva och ickediskriminerande.

Den systemansvariga myndigheten och den som utför avräkningen mellan de balansansvariga får inte ingå avtal enligt 4 § andra stycket förrän de metoder som har använts för att utforma avtalen har godkänts av nätmyndigheten. Godkännande ska lämnas, om metoderna kan antas leda till att villkoren i avtalen uppfyller kraven i första stycket.

Ett beslut enligt andra stycket gäller omedelbart. Nätmyndigheten ska delge beslutet enligt 49 § första stycket 1 och andra stycket delgivningslagen (2010:1932). *Lag* (2015:598).

4 b § Den systemansvariga myndigheten och den som utför avräkningen mellan de balansansvariga ska offentliggöra de villkor som de tillämpar i avtalen enligt 4 § andra stycket och på begäran utan dröjsmål lämna skriftlig uppgift om villkoren.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten får meddela föreskrifter om offentliggörande av villkor enligt första stycket. *Lag (2015:598)*.

4 c § När den systemansvariga myndigheten får kännedom om att ett avtal enligt 4 § andra stycket ska upphöra att gälla, ska myndigheten utan dröjsmål underrätta de nätkoncessionshavare på vars ledningsnät de uttagspunkter är belägna där balansansvaret kommer att upphöra att gälla. Nätkoncessionshavarna ska utan dröjsmål underrätta berörda elleverantörer.

När någon, som i ett avtal med en elleverantör har åtagit sig balansansvaret i de uttagspunkter där elleverantören levererar el, får kännedom om att detta avtal ska upphöra att gälla, ska den balansansvarige utan dröjsmål underrätta den systemansvariga myndigheten och de nätkoncessionshavare på vars ledningsnät de uttagspunkter är belägna där balansansvaret kommer att upphöra att gälla. Nätkoncessionshavarna ska utan dröjsmål underrätta elleverantören.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om underrättelseskyldigheterna i första och andra styckena. *Lag* (2015:598).

- **4 d §** En elleverantör får ingå avtal om leverans av el i en viss uttagspunkt endast med den elanvändare som enligt avtal med nätkoncessionshavaren har rätt att ta ut el i den uttagspunkten. *Lag* (2006:926).
- **4 e §** En elleverantör som med omedelbar verkan förlorat sitt balansansvar äger återställa balansansvaret inom en tidsfrist om tio vardagar, dock högst femton kalenderdagar. Tidsfristen börjar löpa dagen efter den då elleverantören tagit del av eller haft möjlighet att ta del av den först mottagna underrättelsen enligt 4 c § första eller andra stycket.

Den tidsfrist för att återställa balansansvaret som anges i första stycket gäller också en elleverantör vars avtal om balansansvar sagts upp och upphör att gälla före fristens utgång.

Första och andra styckena gäller inte om elleverantören trätt i likvidation, ställt in betalningarna, försatts i konkurs eller förklarat sig inte ha för avsikt att återställa balansansvaret.

Om elleverantören under tidsfristen träder i likvidation, ställer in betalningarna, försätts i konkurs, eller förklarar sig inte ha för avsikt att återställa balansansvaret upphör tidsfristen omedelbart att löpa. *Lag* (2009:580).

4 f § En elleverantör som under tidsfristen återställer sitt balansansvar ska underrätta berörda nätkoncessionshavare om vem som har åtagit sig balansansvaret i de uttagspunkter där elleverantören levererar el. En sådan underrättelse ska ha mottagits av nätkoncessionshavaren innan tidsfristen har löpt ut.

Ett balansansvar som en ny balansansvarig åtagit sig gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen efter det att berörd nätkoncessionshavare mottagit underrättelsen från elleverantören.

Om nätkoncessionshavaren inte har mottagit en underrättelse från elleverantören om vem som är ny balansansvarig i berörda uttagspunkter innan tidsfristen har löpt ut, ska nätkoncessionshavaren dagen efter fristens utgång anvisa berörda elanvändare en elleverantör. Denne ska gentemot nätkoncessionshavaren ha åtagit sig att leverera el till elanvändare som saknar elleverantör. Ett balansansvar som en ny balansansvarig åtagit sig gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen för anvisningen.

Nätkoncessionshavaren ska utan dröjsmål underrätta elanvändarna om vilken elleverantör som har anvisats och om ellagens bestämmelser om byte av elleverantör. Den anvisade elleverantören ska utan dröjsmål underrätta elanvändarna om de villkor för leveransen som elleverantören tillämpar.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten meddelar närmare föreskrifter om de underrättelser som anges i första och fjärde styckena. *Lag (2009:580)*.

4 g § Om en elleverantör inte äger återställa balansansvaret enligt 4 e § eller om en sådan tidsfrist som avses där upphör att löpa enligt 4 e § fjärde stycket, ska nätkoncessionshavaren så snart som möjligt anvisa berörda elanvändare en elleverantör, som gentemot nätkoncessionshavaren har åtagit sig att leverera el till elanvändare som saknar elleverantör. Den nye balansansvariges balansansvar gäller, trots det som anges i 9 §, från och med dagen för anvisningen.

Nätkoncessionshavaren ska utan dröjsmål underrätta elanvändarna om vilken elleverantör som har anvisats och om ellagens bestämmelser om byte av elleverantör. Den anvisade elleverantören ska utan dröjsmål underrätta elanvändarna om de villkor för leveransen som elleverantören tillämpar. *Lag (2009:580)*.

5 § En elleverantör som levererar el till en elanvändare i en viss uttagspunkt är, oavsett vad som avtalats, skyldig att fortsätta leverera el tills leveransskyldigheten upphör enligt andra stycket.

Leveransskyldigheten upphör om elanvändaren slutar att ta ut el i uttagspunkten, om någon annan elleverantör börjar leverera el till elanvändaren i uttagspunkten eller om överföringen av el enligt 11 kap. 3 eller 4 § eller enligt avtal får avbrytas på grund av att elanvändaren har försummat sina skyldigheter gentemot elleverantören.

Den elleverantör som har ett tidsbestämt avtal med elanvändaren om leverans av el ska tidigast 90 dagar och senast 60 dagar före det att avtalet löper ut informera elanvändaren om

- 1. tidpunkten för avtalets upphörande, och
- 2. konsekvenserna av avtalets upphörande.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte de elleverantörer som avses i 7 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om elleverantörernas informationsskyldighet enligt tredje stycket. *Lag* (2009:580).

5 a § En elleverantör som levererar el till en elanvändare som har rätt till skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) är skyldig att ta emot den el som matas in från elanvändarens produktionsanläggning.

Första stycket gäller inte om elanvändaren har ingått avtal med någon annan om att ta emot elen. *Lag (2014:1467)*.

6 § En elleverantör, som ska börja leverera el i en uttagspunkt eller överta leveranserna till en elanvändare i dennes uttagspunkt, ska anmäla detta till berörd innehavare av nätkoncession. Anmälan ska även innehålla en uppgift om vem som har åtagit sig balansansvaret i uttagspunkten. En anmälan om att börja leverera el ska göras omedelbart.

En elleverantör får överta leveranserna till en elanvändare i dennes uttagspunkt fjorton dagar efter anmälan enligt första stycket.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller inte de elleverantörer som avses i 7 §.

En innehavare av nätkoncession som tar emot en anmälan enligt första stycket ska sända underrättelser i anledning därav enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om elleverantörers skyldigheter enligt första stycket. *Lag (2011:712)*.

- **7 §** En elleverantör som avser att under en angiven tid leverera en fastställd mängd el till en elanvändare skall anmäla detta till den elleverantör som enligt 5 § första stycket är leveransskyldig i elanvändarens uttagspunkt och till den som har åtagit sig balansansvaret i uttagspunkten. *Lag (1999:770)*.
- 8 § Elanvändare som saknar leveransavtal med en elleverantör ska av berörd nätkoncessionshavare anvisas en elleverantör, som gentemot nätkoncessionshavaren har åtagit sig att på skäliga villkor leverera el till sådana elanvändare. Metoderna för att utforma leveransvillkoren ska framgå av avtalet mellan nätkoncessionshavaren och elleverantören.

Nätkoncessionshavaren ska utan dröjsmål underrätta elanvändaren om vilken elleverantör som anvisats, om innebörden av en sådan anvisning och om ellagens bestämmelser om byte av elleverantör. *Lag (2017:18)*.

8 a § Den anvisade elleverantören ska utan dröjsmål underrätta elanvändaren om de villkor för leveransen som elleverantören avser att tillämpa och om den dag då elleverantören avser att påbörja leveransen enligt avtalet. I underrättelsen ska det anges att avtalet är ett anvisat avtal.

Ett anvisat avtal får inte ha en längre uppsägningstid än 14 dagar. Lag (2017:18).

- **8 b §** Regeringen får meddela föreskrifter om att de priser som en anvisad elleverantör tillämpar för leverans till en elanvändare enligt 8 § inte får överstiga vissa nivåer under en viss tid efter det att anvisning skett. *Lag (2017:18)*.
- **8 c §** En anvisad elleverantör ska minst en gång per kvartal särskilt lämna följande information till elanvändare med anvisat avtal:
- 1. en redogörelse för vilka avtalstyper som elleverantören erbjuder samt uppgift om priser och leveransvillkor, och
- 2. uppgift om var elanvändaren, oberoende av elleverantören, kan hitta information om priser och leveransvillkor som andra elleverantörer tillämpar för leverans av el till elanvändare. *Lag* (2017:18).
- **8 d §** Nätkoncessionshavaren ska anvisa en elleverantör för en elanvändare trots att elanvändaren har ett leveransavtal med en elleverantör, om elanvändaren har förbrukat el som inte har levererats enligt ett leveransavtal med en elleverantör som är leveransskyldig enligt 5 § och elanvändaren inte har anvisats en ny elleverantör enligt 8 §. Anvisningen ska avse den tid som elanvändaren har saknat ett leveransavtal.

Lag (2017:18).

8 e § En elanvändare som har förbrukat el som inte har levererats enligt ett leveransavtal med en elleverantör som är leveransskyldig enligt 5 § ska betala för elen till den elleverantör som elanvändaren anvisas enligt 8 eller 8 d § och enligt de villkor som leverantören tillämpar.

Lag (2017:18).

9 § Den som övertar balansansvaret i en elanvändares uttagspunkt efter en anmälan enligt 6 § första stycket får göra det från och med den dag då elleverantören övertar leveranserna.

I andra fall får balansansvaret bara övertas från och med den första dagen i en kalendermånad. Den elleverantör som enligt 5 § första stycket är leveransskyldig i uttagspunkten ska enligt de närmare föreskrifter som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten meddelar underrätta berörd innehavare av nätkoncession om övertagandet senast en månad innan det ska ske.

Den systemansvariga myndigheten får, om det finns särskilda skäl, i det enskilda fallet medge att balansansvaret i en uttagspunkt ska börja gälla tidigare än vad som följer av andra stycket.

En innehavare av nätkoncession som tar emot en anmälan enligt andra stycket ska sända underrättelser i anledning därav enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten. Lag (2011:712).

10 § En innehavare av nätkoncession ska enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer hålla den systemansvariga myndigheten underrättad om byte av balansansvarig enligt 4 f § första och tredje styckena, 4 g § första stycket och 9 §.

Nätkoncessionshavaren ska dessutom hålla den systemansvariga myndigheten underrättad om vem som har åtagit sig balansansvaret för hans egna inköp. *Lag* (2009:580).

- **11 §** Den systemansvariga myndigheten ska ansvara för att avräkning sker mellan de balansansvariga. Myndigheten får uppdra åt någon annan att utföra avräkningen. *Lag* (2015:598).
- **11 a §** En elleverantör som har levererat el till en uttagspunkt där det saknas någon som är balansansvarig ska anses som balansansvarig för uttagspunkten vid avräkning enligt 11 §. Ersättning ska betalas enligt villkor som motsvarar villkor för andra balansansvariga enligt sådana avtal som avses i 4 § andra stycket tredje meningen.

Lag (2015:598).

11 b § En elleverantör ska till nätmyndigheten lämna uppgift om de priser och leveransvillkor som elleverantören tillämpar för leverans av el i en elanvändares uttagspunkt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om elleverantörens skyldigheter enligt första stycket. *Lag* (2016:914).

11 c § En balansansvarig, som använder någon annans produktionskapacitet särskilt för att fullgöra sina åtaganden enligt sådana avtal som avses i 4 § andra stycket, får inte ställa upp villkor som utesluter elproducenter från att tillhandahålla

sådan kapacitet med hänvisning endast till kraftslag. Den balansansvarige ska anskaffa kapacitet på ett öppet, icke-diskriminerande och marknadsorienterat sätt. *Lag (2015:598)*.

Angivande av elens ursprung

- **12 §** Elleverantörer ska på eller i samband med fakturor avseende försäljning av el och i reklam som vänder sig till elanvändare lämna uppgift om
- 1. varje enskild energikällas andel av den genomsnittliga sammansättning av energikällor som använts för att framställa den el som elleverantören sålde under närmast föregående kalenderår, och
- 2. den inverkan på miljön i form av utsläpp av koldioxid samt den mängd kärnbränsleavfall som framställningen av den försålda elen har orsakat.

Om elleverantören har köpt el på en elbörs eller importerat den från företag som är belägna utanför Europeiska unionen får uppgifterna enligt första stycket 1 baseras på uppgifter som elbörsen eller företagen tillhandahållit.

De uppgifter som anges i första stycket 2 får lämnas genom hänvisning till referenskällor som är tillgängliga för allmänheten.

Om en elleverantör överför ursprungsgarantier som avser energi från förnybara energikällor till en annan innehavare, ska den mängd energi som motsvarar ursprungsgarantierna dras från andelen energi från förnybara energikällor när uppgifter lämnas enligt första stycket 1.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om hur sådana uppgifter som avses i första-fjärde styckena ska beräknas och redovisas för elanvändarna. *Lag (2010:602)*.

13 § Elproducenter skall offentliggöra de uppgifter som elleverantörer behöver för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt 12 § första stycket.

En elleverantör som inte producerar el skall på begäran av andra elleverantörer lämna de uppgifter som de behöver för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt 12 § första stycket.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, nätmyndigheten får meddela närmare föreskrifter om de skyldigheter som anges i första och andra styckena. *Lag (2005:404)*.

Fakturering och debitering

- **14** § Elleverantörer får inte debitera någon avgift för att tillhandahålla elanvändarna fakturor och faktureringsinformation om energianvändningen. *Lag (2022:596)*.
- 15 § En elleverantörs debitering av kunderna ska avse uppmätta mängder.

Om elleverantören inte har fått tillgång till mätvärden, får debiteringen grundas på uppskattad förbrukning. *Lag (2014:270)*.

16 § En elleverantörs faktura till en elanvändare ska vara tydlig.

Fakturan ska innehålla information om den uppmätta förbrukningen och de aktuella elpriser som fakturan grundas på.

Om leveransavtalet förutsätter att mängden överförd el mäts per timme, får informationen göras tillgänglig via elleverantörens webbplats. Fakturan ska då innehålla uppgift om var elanvändaren kan hitta informationen. *Lag* (2017:18).

- **17 §** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vilken information en elleverantörs faktura ska innehålla. *Lag (2017:18)*.
- **18** § En elleverantör ska fakturera elanvändaren åtminstone varje kvartal.

Elleverantören ska erbjuda elanvändaren fakturor i elektronisk form. Lag (2017:18).

9 kap. Har upphävts genom lag (2016:733).

10 kap. Avbrottsersättning

- **1** § Har upphävts genom *lag (2016:733)*.
- **2** § Har upphävts genom *lag* (2016:733).
- **3** § Har upphävts genom *lag (2016:733)*.
- **4 §** Har upphävts genom *lag (2016:733)*.
- **5** § Har upphävts genom *lag* (2016:733).
- **6** § Har upphävts genom *lag (2016:733)*.
- **7** § Har upphävts genom *lag* (2016:733).
- **8** § Har upphävts genom *lag* (2016:733).
- **9** § Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i 10-15 §§ är till nackdel för elanvändare är utan verkan mot dem.

Avbrottsersättning enligt 10-13 §§ skall avräknas från skadestånd som enligt andra bestämmelser i denna lag eller annan lag betalas på grund av samma elavbrott. Lag (2005:1110).

10 § Om uttagspunkten är elektriskt frånkopplad i en eller flera faser från spänningssatt koncessionerat nät under en sammanhängande period om minst tolv timmar har elanvändaren rätt till avbrottsersättning.

Elanvändaren har inte rätt till avbrottsersättning om

- 1. avbrottet beror på elanvändarens försummelse,
- 2. överföringen av el avbryts för att vidta åtgärder som är motiverade av

elsäkerhetsskäl eller för att upprätthålla en god drift- och leveranssäkerhet och avbrottet inte pågår längre än åtgärden kräver,

- 3. avbrottet är hänförligt till ett fel i en koncessionshavares ledningsnät och felet beror på ett hinder utanför den koncessionshavarens kontroll som koncessionshavaren inte skäligen kunde förväntas ha räknat med och vars följder koncessionshavaren inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit, eller
- 4. avbrottet är hänförligt till ett fel i ett ledningsnät vars ledningar har en spänning om 220 kilovolt eller mer. Lag (2013:884).
- **11 §** Avbrottsersättning skall betalas av den som har koncession för det elnät till vilket elanvändaren är direkt ansluten. *Lag (2005:1110)*.
- **12 §** När avbrottsersättning beräknas ska en period med avbruten överföring av el (avbrottsperiod) anses avslutad vid den tidpunkt då avbrottet upphört, om överföringen därefter har fungerat oavbrutet under de närmast följande två timmarna.

Avbrottsersättningen ska för en avbrottsperiod om minst tolv timmar och högst tjugofyra timmar betalas med 12,5 procent av elanvändarens beräknade årliga nätkostnad, dock lägst 2 procent av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken avrundat till närmast högre hundratal kronor.

Om avbrottsperioden är längre än tjugofyra timmar ska för varje därefter påbörjad tjugofyratimmarsperiod ytterligare ersättning betalas med 25 procent av elanvändarens beräknade årliga nätkostnad, dock lägst 2 procent av prisbasbeloppet avrundat till närmast högre hundratal kronor.

Avbrottsersättningen ska för en avbrottsperiod uppgå till högst 300 procent av elanvändarens beräknade årliga nätkostnad. *Lag (2010:1269)*.

13 § Om skyldigheten att betala avbrottsersättning är oskäligt betungande med hänsyn till de ekonomiska förhållandena hos den som är ersättningsskyldig enligt 11 § eller den som slutligt skall betala ersättningen enligt 16 §, får ersättningen jämkas efter vad som är skäligt.

Ersättningen får också jämkas efter vad som är skäligt, om arbetet med att få i gång överföringen av el har behövt försenas för att inte utsätta arbetstagarna för betydande risker. *Lag* (2005:1110).

14 § Den som är ersättningsskyldig enligt 11 § skall betala avbrottsersättningen till elanvändaren utan oskäligt dröjsmål och aldrig senare än sex månader från utgången av den månad då den ersättningsskyldige fick eller borde ha fått kännedom om avbrottet.

Den ersättningsskyldige skall betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635), om betalning inte sker i rätt tid. Lag (2005:1110).

- **15 §** Om elanvändaren trots bestämmelserna i 14 § inte har fått avbrottsersättning och inte har gjort anspråk på ersättning från den ersättningsskyldige inom två år från det att avbrottet upphörde, går rätten till ersättning förlorad. *Lag (2005:1110)*.
- **16 §** Den som är ersättningsskyldig enligt 11 § har, i den mån avbrottet är hänförligt till ett fel i en annan koncessionshavares ledningsnät, rätt att från den koncessionshavaren få ersättning för det som enligt 10-13 §§ har betalats till elanvändaren. *Lag* (2005:1110).

11 kap. Särskilda bestämmelser om överföring och leverans av el till konsumenter

Inledande bestämmelser

- **1 §** Detta kapitel gäller överföring och leverans av el till konsumenter. Med konsument avses en fysisk person till vilken el överförs eller levereras huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.
- **2 §** Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i detta kapitel är till nackdel för konsumenten är utan verkan mot denne.

Avbrytande av överföring av el på grund av konsumentens avtalsbrott

- 3 § Överföring av el till en konsument får avbrytas, om
- 1. konsumenten har försummat sina skyldigheter enligt avtalet med nätkoncessionshavaren eller elleverantören om överföring eller leverans av elen,
  - 2. försummelsen är ett väsentligt avtalsbrott,
- 3. konsumenten har uppmanats att inom en viss skälig tid vidta rättelse och, om försummelsen inte är en betalningsförsummelse, tillsammans med uppmaningen informerats om att överföringen annars kan komma att avbrytas,
  - 4. den skäliga tid som avses i 3 har löpt ut,
  - 5. rättelse inte har skett, och
- 6. omständigheterna är sådana att det saknas anledning att befara att ett avbrott skulle medföra en personskada som inte är obetydlig eller en omfattande sakskada.

Om konsumenten har handlat otillbörligt får överföringen avbrytas trots att omständigheterna inte är sådana som anges i första stycket 6. *Lag (2018:1448)*.

- **4** § När försummelsen är en betalningsförsummelse, får överföringen avbrytas endast om
  - 1. betalningen avser överföring eller leverans av el,
  - 2. förutsättningarna för avbrytande enligt 3 § är uppfyllda,
- 3. konsumenten efter att den tid för rättelse som avses i 3 § första stycket 3 löpt ut har uppmanats att betala inom tre veckor från det att konsumenten har delgetts uppmaningen tillsammans med information om att överföringen annars kan avbrytas,
- 4. ett meddelande om den uteblivna betalningen samtidigt med uppmaningen enligt 3 har lämnats till socialnämnden i den kommun där konsumenten får elen

överförd,

- 5. de tre veckorna som avses i 3 har löpt ut,
- 6. socialnämnden inte inom de tre veckorna skriftligen har meddelat den som lämnade meddelandet enligt 4 att nämnden tar på sig betalningsansvaret för skulden,
  - 7. betalningen inte är gjord, och
  - 8. fordringen inte är tvistig.

Lag (2018:1448).

- **5** § En nätkoncessionshavare eller elleverantör har rätt till skälig ersättning av konsumenten för kostnader för
  - 1. uppmaningar och information till konsumenten enligt 3 och 4 §§,
  - 2. meddelanden till socialnämnden enligt 4 §, och
  - 3. avstängningsåtgärden. Lag (2018:1448).
- 6 § Har upphävts genom lag (2018:1448).

Avbrytande av överföring av el av elsäkerhetsskäl m.m.

7 § Innehavaren av nätkoncession får avbryta överföringen av el för att vidta åtgärder som är motiverade av elsäkerhetsskäl eller för att upprätthålla en god driftoch leveranssäkerhet.

Avbrottet får inte i något fall pågå längre än åtgärden kräver.

Om innehavaren av nätkoncession kan förutse annat än kortvariga avbrott i överföringen, skall konsumenten underrättas i god tid före avbrottet. Konsumenten skall underrättas personligen eller, om det är lämpligt, genom anslag.

Skadestånd vid avbruten överföring av el

8 § Avbryts överföringen av el på grund av konsumentens försummelse utan att förutsättningarna i 3 och 4 §§ är uppfyllda, har konsumenten rätt till ersättning för skada av nätkoncessionshavaren.

Har överföringen av el avbrutits på begäran av elleverantören, skall denne, i stället för koncessionshavaren, ersätta konsumenten för den uppkomna skadan.

- **9 §** Om innehavaren av nätkoncession inte har underrättat konsumenten enligt 7 § andra stycket, har konsumenten rätt till ersättning för skada av koncessionshavaren.
- **10 §** Om överföringen av el avbryts utan att det beror på konsumentens försummelse och utan att det finns rätt att avbryta överföringen enligt 7 § första stycket, har konsumenten rätt till ersättning för skada av nätkoncessionshavaren om inte denne visar att avbrottet beror på ett hinder utanför hans kontroll som han inte skäligen kunde förväntas ha räknat med och vars följder han inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

Beror avbrottet på någon som koncessionshavaren har anlitat för att utföra underhåll, reparation eller liknande arbete, är koncessionshavaren fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som han har anlitat skulle vara fri enligt första stycket.

11 § Skadestånd enligt 8-10 §§ omfattar ersättning för utgifter och inkomstbortfall samt annan förlust på grund av avbrottet.

Om skyldigheten att utge skadestånd skulle vara oskäligt betungande med hänsyn till den skadeståndsskyldiges ekonomiska förhållanden, kan skadeståndet jämkas efter vad som är skäligt.

Vid bedömningen skall även beaktas föreliggande försäkringar och försäkringsmöjligheter, den skadeståndsskyldiges förutsättningar att förutse och hindra skadan samt andra särskilda omständigheter.

- **12 §** Konsumenten skall underrätta motparten om anspråk på ersättning inom två år från det att skadan inträffade. Gör han inte det, har han förlorat sin rätt till ersättning för den uppkomna skadan.
- **12 a §** Bestämmelser om ansvar för skada som orsakas av el finns i elsäkerhetslagen (2016:732). *Lag (2016:733)*.

Uppgifter i avtal

- **13 §** Ett avtal mellan en konsument och en elleverantör om leverans av el i konsumentens uttagspunkt ska innehålla uppgifter om
  - 1. elleverantörens namn, adress, telefonnummer och webbplats,
  - 2. elleverantörens åtagande gentemot konsumenten,
- 3. när avtalet träffas och vid vilken tidpunkt elleverantören planerar att överta leveranserna till konsumenten.
- 4. var konsumenten kan finna information om elleverantörens priser och övriga villkor,
  - 5. villkoren för fakturering och betalning,
  - 6. den tid som avtalet löper eller om det löper tills vidare,
  - 7. vad som gäller avseende förlängning av ett avtal som löper under viss tid,
  - 8. villkoren för uppsägning av avtalet,
- 9. hur ersättningen beräknas vid uppsägning i förtid av ett avtal som löper under viss tid.
- 10. villkoren för ersättning om elleverantören inte uppfyller sitt åtagande enligt avtalet, och
- 11. hur elleverantören på sin webbplats samt på begäran på annat sätt tillhandahåller den ytterligare konsumentrelaterade information som anges i 18 §.

Information om avtalsvillkoren och uppgifterna enligt första stycket ska lämnas till konsumenten innan avtalet ingås eller bekräftas. *Lag (2016:914)*.

- **14 §** Ett avtal mellan en konsument och en nätkoncessionshavare ska innehålla uppgifter om
  - 1. nätkoncessionshavarens namn, adress, telefonnummer och webbplats,
  - 2. nätkoncessionshavarens åtagande gentemot konsumenten,
  - 3. när avtalet träffas.
- 4. var konsumenten kan finna information om nätkoncessionshavarens priser och övriga villkor,
  - 5. villkoren för fakturering och betalning,

- 6. villkoren för uppsägning av avtalet,
- 7. villkoren för ersättning om nätkoncessionshavaren inte uppfyller sitt åtagande enligt avtalet, och
- 8. hur nätkoncessionshavaren på sin webbplats samt på begäran på annat sätt tillhandahåller den ytterligare konsumentrelaterade information som anges i 18 §. *Lag (2011:712)*.

Betalningssätt

15 § En elleverantör får inte missgynna en konsument endast på grund av det betalningssätt konsumenten har valt.

Om en nätkoncessionshavare tillämpar ett system med förskottsbetalning för konsumenter, ska detta vara skäligt. *Lag (2014:270)*.

Ändrade avtalsvillkor

16 § En elleverantör som avser att ändra villkoren för ett avtal som löper tills vidare med en konsument ska underrätta konsumenten om ändringen. Underrättelse ska ske genom ett särskilt meddelande till konsumenten. Av meddelandet ska det framgå att konsumenten har rätt att säga upp avtalet.

De nya villkoren får inte börja tillämpas förrän tidigast två månader efter det att meddelandet har skickats.

Lag (2011:712).

Prishöjningar

17 § När en prishöjning har skett ska konsumenten underrättas om detta i den nästkommande fakturan från elleverantören. Det ska framgå när prisändringen trädde i kraft och hur priset ändrats. *Lag (2011:712)*.

Information om konsumentens rättigheter

- **18** § Elleverantörer och nätkoncessionshavare som träffar avtal med konsumenter ska på sina webbplatser lämna tydlig information om
  - 1. konsumentens rättigheter,
  - 2. hur konsumenten ska gå till väga för att lämna klagomål,
  - 3. vilka organ konsumenten kan vända sig till för information eller tvistlösning, och
- 4. oberoende användarrådgivning, där konsumenterna kan få råd om tillgängliga energieffektivitetsåtgärder och jämförelseprofiler.

På konsumentens begäran ska informationen lämnas på annat sätt.

Elleverantörer och nätkoncessionshavare ska på eller i samband med fakturor till konsumenter och, i de fall som anges i första stycket 1-3, i reklam som vänder sig till konsumenter antingen lämna den information som följer av första stycket eller hänvisa till att informationen finns på webbplatsen och på begäran tillhandahålls på annat sätt.

Lag (2014:270).

Byte av elleverantör

19 § Ett byte av elleverantör ska genomföras utan särskild kostnad för konsumenten.

Vid byte av elleverantör ska konsumenten få en slutfaktura inom sex veckor från den dag då den frånträdande elleverantörens leverans upphörde. *Lag (2011:712)*.

Hantering av klagomål

20 § Elleverantörer och nätkoncessionshavare ska ha fastställda rutiner för hanteringen av klagomål från konsumenter. *Lag (2011:712)*.

Installation av nya mätare

21 § Har upphävts genom *lag* (2022:596).

12 kap. Tillsyn m.m.

Tillsynsmyndigheter m.m.

1 § Den eller de myndigheter som regeringen bestämmer utövar tillsyn över att denna lag och föreskrifter eller villkor som har meddelats i anslutning till lagen följs när det gäller frågor om driftsäkerheten hos det nationella elsystemet.

I övrigt utövar nätmyndigheten tillsyn över att lagen och föreskrifter eller villkor som har meddelats i anslutning till lagen följs. Tillsynen omfattar

inte 7 och 10 kap. samt 11 kap. 1-12 §§ och inte heller att elleverantörerna följer sina skyldigheter enligt 8 kap. 1-4 §§, 5 § första och andra styckena, 6, 7, 9 och 11 a §§.

Nätmyndigheten är tillsynsmyndighet enligt EU:s elmarknadsförordning. *Lag* (2022:596).

1 a § Ärenden om undantag enligt artikel 63.1, 63.2 och 63.3 i EU:s elmarknadsförordning prövas av regeringen.

Nätmyndigheten ska utreda sådana ärenden och därefter, med eget yttrande, överlämna ärendet till regeringens prövning. Nätmyndigheten ska i samband med överlämnandet offentliggöra sitt yttrande.

I fall som avses i artikel 63.5 i EU:s elmarknadsförordning ska regeringen meddela beslut efter yttrande från Acer. *Lag* (2022:596).

- **1 b §** I ett beslut av nätmyndigheten enligt en sådan genomförandeakt eller delegerad akt som avses i artikel 58.1 i EU:s elmarknadsförordning ska det anges att beslutet kan komma att upphävas efter begäran av Europeiska kommissionen. *Lag (2022:596)*.
- **2** § En tillsynsmyndighet har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. En begäran får förenas med vite.

Ett beslut enligt första stycket gäller omedelbart. *Lag* (2009:892).

3 § En tillsynsmyndighet får meddela de förelägganden som behövs för att trygga efterlevnaden av de föreskrifter och villkor som omfattas av tillsynen. Ett föreläggande får förenas med vite.

Ett föreläggande gäller omedelbart, om det

- 1. avser driftsäkerheten hos det nationella elsystemet,
- 2. avser riktigheten av lämnade uppgifter enligt 8 kap. 11 b §, eller
- 3. har meddelats med anledning av en anmälan enligt 14 § första stycket. *Lag* (2016:733).
- **3 a §** Har upphävts genom *lag (2018:1448)*.

Särskilt om tillsyn som avser driftsäkerheten hos det nationella elsystemet

- **4 §** Har upphävts genom *lag (2016:733)*.
- **5** § För tillsyn som avser driftsäkerheten hos det nationella elsystemet har tillsynsmyndigheten rätt att få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder.

Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs för tillsynen. Lag (2016:733).

Avgifter

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för myndighets verksamhet som sker med stöd av denna lag.

Förseningsavgift

7 § Om ett företag som bedriver nätverksamhet inte ger in bestyrkt kopia av sådan årsrapport samt sådant revisorsintyg som anges i förordningen (1995:1145) om redovisning av nätverksamhet, skall företaget betala förseningsavgift till staten enligt 8 §.

Beslut om förseningsavgift fattas av nätmyndigheten. *Lag (1998:1651)*.

8 § Ett företag som bedriver nätverksamhet ska betala en förseningsavgift om de handlingar som anges i 7 § inte har kommit in till nätmyndigheten inom sju månader från räkenskapsårets utgång. Om företaget har beslutat om fortsatt bolagsstämma enligt 7 kap. 14 § andra stycket aktiebolagslagen (2005:551) eller om fortsatt föreningsstämma enligt 6 kap. 13 § andra stycket lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar, ska dock företaget betala förseningsavgift först om handlingarna inte har kommit in inom nio månader från räkenskapsårets utgång. Avgiften ska uppgå till 10 000 kronor.

Om de handlingar som anges i 7 § inte har kommit in inom två månader från det att en underrättelse skickades till företaget om ett beslut om förseningsavgift enligt första stycket, ska företaget betala en ny förseningsavgift. Den nya avgiften ska uppgå till 10 000 kronor.

Om de handlingar som anges i 7 § inte har kommit in inom två månader från det att en underrättelse skickades till företaget om ett beslut om förseningsavgift enligt andra stycket, ska företaget betala en ny förseningsavgift. Den nya avgiften ska uppgå till 20 000 kronor. *Lag (2018:720)*.

- **9 §** Om registrering har skett av ett beslut om att företaget försatts i konkurs eller trätt i likvidation, får beslut om förseningsavgift inte meddelas. *Lag* (1998:1651).
- **10 §** Har företaget inom föreskriven tid gett in de handlingar som anges i 7 § men har handlingarna någon brist som lätt kan avhjälpas, får nätmyndigheten meddela beslut om förseningsavgift endast om företaget har underrättats om bristen och fått tillfälle att avhjälpa den men inte gjort det inom den tid som angetts i underrättelsen. En sådan underrättelse får sändas med posten till den postadress som företaget senast har anmält hos nätmyndigheten. *Lag (1998:1651)*.
- **11 §** En förseningsavgift skall efterges, om underlåtenheten att ge in handlingen framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som företaget inte har kunnat råda över.

Avgiften skall också efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Bestämmelserna om eftergift skall beaktas även om något yrkande om detta inte har framställts, om det föranleds av vad som har förekommit i ärendet. *Lag (1998:1651)*.

12 § Om en förseningsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning, skall avgiften lämnas för indrivning.

Regeringen får föreskriva att indrivning inte behöver begäras för ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske. *Lag* (1998:1651).

13 § Ett beslut om förseningsavgift får verkställas även om det inte har vunnit laga kraft.

Om ett företag har rätt att få tillbaka betalad förseningsavgift på grund av en domstols beslut, ska ränta betalas på den återbetalade förseningsavgiften från och med månaden efter den då förseningsavgiften betalades in till och med den månad då återbetalning görs. I fråga om räntans storlek tillämpas 65 kap. 4 § tredje stycket skatteförfarandelagen (2011:1244). *Lag (2011:1386)*.

Tidsfrister för beslut efter anmälan mot ett nätföretag

- **14 §** Nätmyndigheten ska fatta beslut i ett ärende inom två månader från det att en anmälan kom in till myndigheten om anmälan
  - 1. har lämnats in av någon som har ett intresse i saken, och

2. innehåller ett påstående om att ett nätföretag inte följer bestämmelser som omfattas av nätmyndighetens tillsyn enligt 1 §.

Om nätmyndigheten behöver ytterligare tid för att avgöra ärendet, får myndigheten förlänga tiden med två månader eller, om sökanden medger det, med den ytterligare tid som kan behövas för att ärendet ska kunna avgöras.

Första och andra styckena gäller inte om en tvist i fråga om den skyldighet som anmälan avser ska tas upp av nätmyndigheten enligt 3 kap. 44 §, 4 kap. 13 eller 39 § eller 6 kap. 8 §.

Lag (2022:596).

Bevarande av information

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för elleverantörer att dokumentera och bevara uppgifter om leveransavtal, derivatinstrument och transaktioner som gäller sådana avtal eller instrument samt att på begäran lämna sådana uppgifter till en svensk myndighet eller Europeiska kommissionen.

Lag (2012:335).

Skyldighet att informera myndighet om avbrytande av överföringen av el

16 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för nätkoncessionshavare att informera en myndighet om avbrytande av överföringen av el till elanvändare och skälen till avbrytandet. *Lag* (2018:1448).

Information som nätmyndigheten behöver enligt elmarknadsdirektivet

17 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för nätföretag att till nätmyndigheten lämna information som myndigheten behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt artikel 59.1 i elmarknadsdirektivet. *Lag* (2022:596).

13 kap. Övriga bestämmelser

Ansvarsbestämmelser

- **1 §** Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet
  - 1. bryter mot 2 kap. 1 eller 3 §, eller
  - 2. bryter mot villkor som meddelats med stöd av 2 kap. 18 §.

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1. bryter mot 2 kap. 47 §, eller
- 2. bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. 3 d §.

I ringa fall döms inte till ansvar. Lag (2021:741).

- **2 §** Till ansvar enligt denna lag döms inte om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.
- **3 §** Den som har åsidosatt ett vitesföreläggande döms inte till ansvar enligt denna lag för gärning som omfattas av föreläggandet.
- **4 §** Elektriska anläggningar, anordningar avsedda att anslutas till en elektrisk anläggning eller elektrisk materiel som varit föremål för brott enligt denna lag skall förklaras förverkade, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för sådan egendom kan värdet av egendomen förklaras förverkat. Även utbytet av brott enligt denna lag skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Överklagande till regeringen

- **5** § Följande beslut av nätmyndigheten får överklagas till regeringen:
- 1. beslut enligt 2 kap. 1, 6-9, 22, 25-29, 31, 39, 41, 43, 44 och 48 §§, om ärendet avser en ledning som ingår i ett transmissionsnät,
- 2. beslut att inte inleda en omprövning efter en ansökan som avses i 2 kap. 32 §, om ärendet avser en ledning som ingår i ett transmissionsnät eller avser en utlandsförbindelse, och
  - 3. beslut i frågor om tillträde till mark enligt 2 kap. 57 och 62 §§. Lag (2021:741).

Överklagande till mark- och miljödomstol

6 § Andra beslut av nätmyndigheten enligt 2 kap. än de som anges i 5 § får överklagas till mark- och miljödomstol.

Beslut enligt 2 kap. 32 § att inleda en omprövning får dock inte överklagas. *Lag* (2021:741).

Överklagande till allmän förvaltningsdomstol

7 § Andra beslut av en förvaltningsmyndighet enligt denna lag än de som avses i 5 och 6 §§ får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Den systemansvariga myndighetens beslut enligt 8 kap. 2 § får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (2018:1448).

Miljöorganisationers rätt att överklaga

8 § En sådan ideell förening eller annan juridisk person som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken får överklaga nätmyndighetens beslut enligt 2 kap. 1, 6-9, 22, 26-31, 44 och 48 §§ samt beslut att inte inleda en omprövning efter en ansökan som avses i 2 kap. 32 §. *Lag* (2022:596).

Hur beslut överklagas

9 § Bestämmelser om hur beslut överklagas och överklagandetiden finns i 43 och 44 §§ förvaltningslagen (2017:900).

När det gäller sådana beslut som ska kungöras enligt 2 kap. 64 § räknas dock tiden för överklagande, för den som inte ska delges beslutet enligt 2 kap. 63 §, från den dag som infaller en vecka efter det att beslutet har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar.

Den som vill överklaga ett beslut med stöd av 8 § ska göra det innan tiden för överklagande har gått ut för parterna och övriga sakägare. *Lag (2021:741)*.

Övergångsbestämmelser

1997:857

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998, då lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, och lagen (1994:618) om handel med el, m.m., skall upphöra att gälla.
- 2. För en elanvändare som har debiterats kostnaden för en mätare med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i uttagspunkten enligt 2 § 10 mom. första stycket lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, skall 2 § 10 mom. andra stycket nämnda lag alltjämt gälla.
- 3. I ärenden om prisreglering enligt 10 § lagen (1994:618) om handel med el, m.m., som är anhängiga vid den nya lagens ikraftträdande skall äldre bestämmelser tillämpas.
- 4. Punkten 4 i övergångsbestämmelserna till lagen (1994:617) om ändring i lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, i dess lydelse enligt lagen 1995:1140 skall alltjämt gälla.
- 5. Punkterna 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1994:617) om ändring i lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, skall alltjämt gälla i ärenden där ansökan har gjorts före den 1 januari 1996.
- 6. För ledningar som före ikraftträdandet av denna lag har dragits fram enligt vad som sägs i 5 b § lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, skall 5 b § alltjämt gälla.
- 7. Om en ledning har dragits fram före den 1 juli 1982 tillämpas 2 kap. 24 § endast om ledningen var i bruk nämnda dag eller togs i bruk därefter och återställningsåtgärder är påkallade ur allmän synpunkt.

1998:854

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.
- 2. Ett ärende om prövning av nätkoncession skall handläggas och bedömas enligt äldre bestämmelser, om ärendet har inletts före denna lags ikraftträdande. Bestämmelserna om miljökvalitetsnormer i miljöbalken skall dock tillämpas omedelbart.

1998:1651

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.
- 2. Om någon annan än den som innehar nätkoncession för stamnätet eller största delen av det har beviljats nätkoncession för en utlandsförbindelse före den 1 januari 1998 gäller följande.

- a. På en sådan nätkoncession tillämpas 2 kap. 10 § andra stycket i dess äldre lydelse.
- b. På en sådan nätkoncession tillämpas 2 kap. 18 § första stycket i dess äldre lydelse.
- 3. Om nätmyndigheten före ikraftträdandet av denna lag har beviljat ett undantag enligt 3 kap. 3 § första stycket skall 3 kap. 3 § andra stycket i sin äldre lydelse tillämpas på de berörda koncessionsområdena.
- 4. Om ett eller flera koncessionsområden har slagits samman helt eller delvis före ikraftträdandet av denna lag skall 4 kap. 3 § i sin äldre lydelse tillämpas på de berörda koncessionsområdena.
- 5. Föreskrifterna i 12 kap. 7 och 8 §§ tillämpas beträffande årsrapporter och revisorsintyg för räkenskapsår som avslutas den 31 december 1998 eller senare.

1999:770

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 november 1999.
- 2. Elleverantörer som är leveransskyldiga enligt 8 kap. 5 § första stycket skall senast den 1 december 1999 underrätta berörda innehavare av nätkoncession om i vilka uttagspunkter de levererar el. Detta gäller dock inte de elleverantörer som före den 1 november 1999 omfattades av bestämmelsen i 8 kap. 5 § i dess äldre lydelse.
- 3. Ett övertagande av leveranserna eller ett övertagande av balansansvar får inte gälla från och med den 1 januari 2000 eller den 1 mars 2000. Detta gäller dock inte uttagspunkter där leverans av el sker enligt leveransavtal som har ingåtts före den 1 november 1999 och enligt vilka elleveranserna skall upphöra under december 1999 eller februari 2000.
- 4. Förbrukningen hos elkunder som inte omfattas av bestämmelsen i 3 kap. 10 § andra stycket får till utgången av 2001 mätas och beräknas enligt den nämnda bestämmelsen. Detsamma gäller inmatningen från producenter till utgången av 2002.

Lag (2001:1298).

5. En elanvändare vars elförbrukning över tiden, enligt ett leveransavtal som gäller vid lagens ikraftträdande, skall mätas på annat sätt än enligt föreskrifter om schablonberäkning, meddelade med stöd av 3 kap. 10 §, omfattas inte av bestämmelserna i 3 kap. 11 § första stycket under leveransavtalets återstående giltighetstid, dock längst till utgången av 2004.

En elleverantör som har ett sådant leveransavtal med en elanvändare skall anmäla detta till innehavaren av nätkoncession. I anmälan skall uppgift om leveransavtalets giltighetstid lämnas. *Lag (2002:122)*.

- 6. Bestämmelsen i 3 kap. 12 § skall alltjämt gälla för de elanvändare som omfattades av bestämmelsen före lagens ikraftträdande.
- 7. I tvister enligt 5 kap. 7 § eller 10 § som, vid lagens ikraftträdande, är anhängiga vid nätmyndigheten eller allmän förvaltningsdomstol skall äldre bestämmelser tillämpas.
- 8. En anmälan enligt 5 kap. 10 § andra stycket som har gjorts senast den 30 april 1999 gäller som en underrättelse enligt den nya bestämmelsen i 8 kap. 6 § om övertagande av leveranser från och med den 1 november 1999. Detta gäller dock bara om elanvändaren senast den 31 augusti 1999 har anmält till innehavaren av

nätkoncession vem som skall överta leveranserna.

9. En anmälan enligt 5 kap. 10 § andra stycket som har gjorts efter den 30 april 1999 men senast den 31 augusti 1999 gäller som en underrättelse om övertagande av leveranser från och med den 1 december 1999 enligt den nya bestämmelsen i 8 kap. 6 §.

Detta gäller dock bara om elanvändaren senast den 31 augusti 1999 har anmält till innehavaren av nätkoncession vem som skall överta leveranserna.

10. En underrättelse enligt 8 kap. 4 § andra stycket i dess äldre lydelse skall gälla som en underrättelse enligt 8 kap. 9 första stycket.

2002:121

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003 i fråga om 3 kap. 10 a och 11 a §§ samt i övrigt den 1 juli 2002.
- 2. Bestämmelserna i 3 kap. 3 § första stycket i dess nya lydelse tilllämpas första gången i fråga om redovisning för det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2003 eller närmast därefter.
- 3. Nätkoncessionshavare som innehar flera nätkoncessioner för område skall före utgången av augusti 2002 till nätmyndigheten anmäla hur koncessionshavaren anser att redovisning av områdena enligt 3 kap. 3 § första stycket i dess nya lydelse skall ske.

Nätmyndigheten skall därefter fatta beslut om detta. Om nätmyndigheten inte inom fyra månader från det anmälan kom in fattat beslut i redovisningsfrågan skall redovisning ske i enlighet med koncessionshavarens anmälan. Nätmyndighetens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

- 4. Beslut som meddelats enligt 3 kap. 3 § första stycket i dess äldre lydelse gäller till dess nätmyndigheten meddelat ett nytt beslut enligt punkten 3 eller tidsfristen i punkten 3 löpt ut samt ny redovisning skall påbörjas enligt 3 kap. 3 § tredje stycket och punkten 2.
- 5. Bestämmelserna i 4 kap. 1 § i dess nya lydelse tillämpas första gången i fråga om nättariffer som gäller från och med det räkenskapsår som börjar den 1 juli 2002 eller närmast därefter.
- 6. Bestämmelserna i 3 kap. 6 § andra stycket, 7 § andra stycket, 11 § tredje stycket, 14 § andra stycket och 15 § tredje stycket samt 4 kap. 10 § tredje stycket i deras nya lydelse tillämpas på sådana tvister, i vilka ansökan kommit in till nätmyndigheten den 1 juli 2004 eller senare. *Lag* (2003:117).

2002:653

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2002.
- 2. Bestämmelserna i 4 kap. 5 och 8 §§ i deras nya lydelse tillämpas första gången i fråga om nättariffer som gäller från och med det räkenskapsår som börjar den 1 augusti 2002 eller närmast därefter.
- 3. 8 kap. 8 § i sin äldre lydelse tillämpas i de fall då en elleverantör har anvisats före ikraftträdandet.

2005:404

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006 i fråga om 3 kap. 10 § och i övrigt den 1 juli 2005.

- 2. Bestämmelserna i 3 kap. 2 § och 3 kap. 5 § första och andra styckena i dess nya lydelse tillämpas första gången, såvitt avser fjärrvärmeverksamhet, i fråga om redovisning respektive revision för det räkenskapsår som börjar den 1 juli 2005 eller närmast därefter.
- 3. Bestämmelserna i 3 kap. 6 § andra stycket och 3 kap. 7 § andra stycket i deras nya lydelse samt bestämmelserna i 3 kap. 6 § tredje stycket och 3 kap. 7 § tredje stycket tillämpas på sådana tvister i vilka ansökan kommer in till nätmyndigheten den 1 juli 2005 eller senare.
- 4. En koncessionshavare som före den 1 november 2004 har ingått ett avtal om inköp av el för att täcka nätförluster får tillämpa avtalet under dess återstående giltighetstid, dock längst till utgången av oktober 2007.
- 5. Bestämmelserna i 4 kap. 1 § första-fjärde styckena i deras nya lydelse tillämpas på nättariffer som gäller från och med det räkenskapsår som börjar den 1 juli 2005 eller närmast därefter.
- 6. Balansavtal som den systemansvariga myndigheten har ingått före den 1 juli 2005 omfattas inte av den nya bestämmelsen i 8 kap. 4 a § under avtalens återstående giltighetstid.
  - 7. Bestämmelserna i 8 kap. 12 § tillämpas från och med den 1 april 2006.
  - 8. Bestämmelserna i 8 kap. 13 § tillämpas från och med den 1 februari 2006.

2005:1110

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2011 i fråga om 3 kap. 9 a § och i övrigt den 1 januari 2006.
- 2. Bestämmelserna i 10 kap. om avbrottsersättning gäller inte för den period av ett elavbrott som har inträffat före den 1 januari 2006. Däremot skall bestämmelserna tillämpas på ett sådant elavbrott för den period av avbrottet som ligger efter den 31 december 2005, om avbrottet härefter varat i minst tolv timmar.

2008:265

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2008.
- 2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i tillsynsärenden om redovisning av fjärrvärmeverksamhet och i tillsynsärenden om revisorns granskning i fråga om räkenskapsår som börjat före den 1 juli 2008.

2009:892

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010 i fråga om 1 kap. 5 a §, 5 kap., 12 kap. 2 § och 13 kap. 5 § samt i övrigt den 1 januari 2012.
  - 2. Den första tillsynsperioden enligt 5 kap. 1 § börjar den 1 januari 2012.
- 3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för nättariffer som avser tid före den 1 januari 2012.

2010:1968

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.
- 2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning enligt 15-17 §§ delgivningslagen (1970:428) har fattats före den 1 april 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2011 i fråga om 8 kap. 6 och 9 §§, den 1 januari 2012 i fråga om 5 kap. 3 och 10-18 §§ och i övrigt den 1 augusti 2011.
- 2. Ett stamnätsföretag som har ansökt om certifiering enligt lagen (2011:710) om certifiering av stamnätsföretag för el får bedriva verksamhet utan hinder av 3 kap. 1 f och 1 g §§ till dess att ett slutligt beslut i frågan om certifiering har vunnit laga kraft, dock längst till och med den 2 mars 2012.

2011:1386

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012 och tillämpas på ränta som hänför sig till tid från och med den 1 januari 2013.

2012:335

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.
- 2. De nya bestämmelserna i 4 kap. 1 a § tillämpas dock inte på
- a) sådana avtal om tillträde till en ledning eller ett ledningsnät som en nätkoncessionshavare ingår före den 1 januari 2013, eller
- b) avtal som nätkoncessionshavaren ingår under tiden från det att en ansökan om metodprövning har lämnats in till nätmyndigheten till dess att myndigheten har meddelat beslut i ärendet, om ansökan har lämnats in före utgången av augusti 2012.

2013:207

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2013.
- 2. Trots det som anges i 2 kap. 1 a § ska ärenden som har inletts hos regeringen före ikraftträdandet men ännu inte avgjorts prövas av regeringen.
- 3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.
  - 4. En nätkoncession som gäller vid ikraftträdandet ska gälla tills vidare.

En nätkoncession för linje som gäller vid ikraftträdandet ska dock anses som en sådan nätkoncession för linje som enligt 2 kap. 13 § i dess nya lydelse gäller för en viss tid, om den senast bestämda giltighetstiden är kortare än tjugofem år eller nätkoncessionshavaren före ikraftträdandet har ansökt om att giltighetstiden ska förlängas med en kortare tid än fyrtio år. Detta innebär inte att den giltighetstid som redan har bestämts begränsas.

- 5. En ansökan, som har lämnats in före ikraftträdandet, om förlängning av giltighetstiden för en nätkoncession för linje med fyrtio år ska prövas i sak, om nätkoncessionshavaren begär det före utgången av november 2013. Ansökan ska i sådant fall behandlas som en ansökan enligt 2 kap. 14 § i dess nya lydelse om att nätkoncessionen ska gälla tills vidare.
- 6. Ett beslut enligt 2 kap. 14 § i dess äldre lydelse att förlänga giltighetstiden för en nätkoncession för linje med tjugofem år eller mer ska vid tillämpningen av 2 kap. 15 b § jämställas med ett beslut att meddela nätkoncession.
- 7. Om ett beslut att meddela nätkoncession för linje har vunnit laga kraft före ikraftträdandet, ska innehavaren av nätkoncessionen färdigställa den ledning som nätkoncessionen avser före utgången av maj 2018 i stället för inom den tid som

anges i 2 kap. 16 a § första stycket.

8. Trots det som anges i 2 kap. 16 c § behöver en anmälan inte göras före utgången av maj 2014 i fråga om en ledning som har färdigställts före ikraftträdandet.

2014:270

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 juni 2014.
- 2. De nya bestämmelserna i 4 kap. 1 § första stycket andra meningen ska tillämpas vid en metodprövning enligt 4 kap. 1 a § första gången i fråga om nättariffer som gäller från och med det räkenskapsår som börjar den 1 januari 2015 eller närmast därefter.
- 3. De nya bestämmelserna i 5 kap. 7 a § tillämpas första gången i fråga om en tillsynsperiod som börjar efter utgången av år 2015.

2015:259

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2015.
- 2. Bestämmelserna i 3 kap. 3 a § andra stycket tillämpas första gången i fråga om redovisning för det räkenskapsår som börjar den 1 juli 2015 eller närmast därefter.

2017:18

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2017.
- 2. Om en nätkoncessionshavare före ikraftträdandet har ingått ett avtal med en elleverantör, som i avtalet har åtagit sig att leverera el till elanvändare som saknar elleverantör, gäller inte skyldigheterna enligt 8 kap. 8 § första stycket för nätkoncessionshavaren under den löptid som återstår av avtalet vid ikraftträdandet. För nätkoncessionshavaren ska i stället 8 kap. 8 § första stycket i den äldre lydelsen gälla.

2017:1033

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.
- 2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för handläggningen och prövningen av ärenden som har inletts före ikraftträdandet.
- 3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om beslut att en verksamhet eller åtgärd inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan som har meddelats före ikraftträdandet och i fråga om samråd som har skett före ikraftträdandet.

2018:1448

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
- 2. Den som före den 1 januari 1998 har beviljats nätkoncession för en utlandsförbindelse och inte är ett transmissionsnätsföretag eller en juridisk person där ett sådant företag har ett bestämmande inflytande får inneha nätkoncessionen trots 2 kap. 10 § andra stycket första meningen. I fråga om en sådan nätkoncession tillämpas inte 2 kap. 18 § första stycket 3.
- 3. För en intäktsram som fastställts före ikraftträdandet tillämpas 5 kap. 6-9 §§ i den äldre lydelsen i stället för 5 kap. 1, 7, 9 och 11 §§.
- 4. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för en sådan omprövning enligt 5 kap. 12 eller 13 § i den äldre lydelsen som har inletts före ikraftträdandet.
  - 5. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för överklagande av beslut som har

meddelats före ikraftträdandet.

6. Om intäktsramen för tillsynsperioden 2016-2019 har ökats med tilllämpning av 5 kap. 20 § i den äldre lydelsen, ska den ökningen inte beaktas vid tillämpningen av 5 kap. 29 §.

Lag (2020:73).

2021:741

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2021.
- 2. När det gäller en ledning som drogs fram före den 1 juli 1982 ska 2 kap. 51 § tillämpas endast om
- a) ledningen var i bruk den 1 juli 1982 eller togs i bruk därefter och återställningsåtgärderna behövs från allmän synpunkt, eller
- b) ledningen inte längre får användas till följd av ett beslut om ändring av nätkoncessionen enligt 2 kap. 27 eller 28 §.
- 3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.

2022:596

- 1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2022.
- 2. Bestämmelsen i 3 kap. 7 § första stycket tillämpas inte på sådana avtal om stödtjänster som
  - a) ett nätföretag ingår före den 1 januari 2023, eller
- b) nätföretaget ingår under tiden från det att en ansökan om metodprövning lämnas in till nätmyndigheten till dess att myndigheten har meddelat beslut i ärendet, om ansökan lämnas in före utgången av augusti 2022.
- 3. Trots 3 kap. 12 § får ett nätföretag bedriva annan verksamhet än nätverksamhet till och med den 31 december 2023, om företaget bedriver verksamheten vid ikraftträdandet.
- 4. Trots 3 kap. 19 § får ett distributionsnätsföretag, som innehar en laddningspunkt vid ikraftträdandet, äga, utveckla, förvalta och driva laddningspunkten till och med den 31 december 2023.
- 5. Bestämmelsen i 3 kap. 49 § andra meningen tillämpas första gången i fråga om redovisning för ett räkenskapsår som börjar den 1 juli 2022 eller närmast därefter.
- 6. I fråga om en uttagspunkt som omfattas av ett tillstånd som har lämnats före ikraftträdandet gäller 4 kap. 6 och 7 §§ i den äldre lydelsen.
- 7. För en intäktsram som har bestämts före ikraftträdandet tillämpas inte 5 kap. 12 a och 12 b §§.
- 8. Allmän domstol får pröva ett mål som har inletts före ikraftträdandet trots 3 kap. 44 §, 4 kap. 13 och 39 §§ och 6 kap. 8 §.

All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare.